

SEÐLABANKI ÍSLANDS

ÁRSSKÝRSLA 1967

REYKJAVÍK 1968

ÍSAFOLDARPRENTSMÍÐJA H. F.

E F N I S Y F I R L I T

	Bls.
Skýrsla bankastjórnar	5
1. Þjóðarframleiðsla	5
2. Greiðslujöfnuður	8
3. Þróun peningamála	12
4. Alþjóðleg efnahagssamvinna	18
5. Framkvæmdasjóður og fjárfestingarlánamál	20
6. Reikningshreyfingar Seðlabankans	26
7. Stjórn bankans o. fl.	28
Reikningar 1966	31
Tölur	43

SKÝRSLA BANKASTJÓRNAR

1. Þjóðarframleiðsla

Á árunum 1961 til 1965 hafði átt sér stað á Íslandi mikil og samfelld aukning útflutningsframleiðslu, er átti rætur að rekja bæði til vaxandi fiskafla og hagstæðrar verðþróunar á erlendum mörkuðum. Á árinu 1966 urðu veruleg umskipti í þessum efnum. Síðari hluta ársins kom fram mikil verðlækkun ýmissa mikilvægra útflutningsafurða, einkum síldarafurða og frystra fiskflaka. Hafði þetta þá þegar áhrif til lækkunar á vöxt þjóðartekna, jafnframt því sem viðskiptajöfnuðurinn við útlönd versnaði. Allar vonir um það, að þessi óhagstæða þróun stöðvaðist eða snerist við á árinu 1967, urðu að engu. Í stað þess varð útflutningsframleiðsla þjóðarinnar fyrir stórfelldum nýjum áföllum, eftir því sem á árið leið, svo sem aflabresti á mikilvægum vertíðum, frekari verðlækkunum erlendis og lokun markaða. Þótt óhagstæð þróun almennrar eftirspurnar á heimsmörkuðum eigi hér tvímælalaust nokkurn hlut að máli, hefur jafnframt verið um að ræða samverkandi áhrif margra óskyldra þátta, er allir hafa stefnt í sömu átt. Leiddi þetta allt til þess, að verðmæti útflutningsframleiðslunnar lækkaði um 30% á árinu. Átti

lækkandi útflutningsverðlag mikinn þátt í þessu, en áætlað er, að það hafi lækkað um 12% að meðaltali miðað við árið 1966. Hins vegar varð 1—2% hækkun á innflutningsverðlagi, svo að viðskiptakjör munu hafa rýrnað um 13—14%.

Þessi mikla rýrnun útflutningstekna og viðskiptakjara hlaut að hafa gagnger áhrif á þróun framleiðslu og tekna hjá þjóð, sem er eins háð utanríkisviðskiptum og Íslendingar. Enda fór svo, að raunverulegar þjóðartekjur lækkuðu um 8,0% frá árinu 1966, en þar sem mikill hluti þess var vegna áhrifa versnandi viðskiptakjara varð lækkun þjóðarframleiðslunnar mun minni eða 1,5%, en árið áður höfðu bæði þjóðartekjur og þjóðarframleiðsla hækkað um svipað hlutfall eða um 3,5%. Hafa þjóðartekjur Íslendinga ekki orðið fyrir sambærilegu áfalli, síðan á kreppuárunum eftir 1930. Áhrif minnkandi útflutningstekna á þjóðarframleiðslu og þjóðartekjur hefðu þó orðið enn þá meiri, ef ekki hefði verið um að ræða á árinu 1967 miklar fjárfestingarframkvæmdir, er staðið var undir með fjármagnsinnflutningi. Einnig jafnaðist mikill hluti tekjurýrnunarinnar af greiðsluhalla ríkissjóðs og út-

lánaaukningu Seðlabankans og kom þannig fram í mikilli rýrnun gjaldeyrisfordans.

*Þjóðartekjur, þjóðarframleiðsla (verg)
og verðmætaráðstöfun 1967*
(Bráðabirgðaáætlun)

	Millj. kr. frá fyrra ári	Rauverul. vöxtur í %
Þjóðartekjur	23.760	÷8,0
viðskiptakjaraáhrif	—	÷6,7
Þjóðarframleiðsla	23.760	÷1,5
+ Innflutningur	10.150	3,9
+ Útflutningur	7.800	÷7,9
Heildarverðmæti til ráðstöfunar	26.110	5,3
<i>Ráðstöfun:</i>		
Samneyzla	2.425	5,4
Einkaneyzla	15.740	1,2
Fjárfesting (með birgðabreytingum)	7.945	13,0
<i>Geiraskipting fjárfestingar:</i>		
Atvinnuvegirnir	3.470	6,9
Íbúðarhús	1.900	8,3
Byggingar og mannvirki hins opinbera	2.490	24,5
Breytingar útflutningsvörubirgða og bústofs	85	

Eins og fyrr greinir, lækkaði meðalverð útfluttra sjávarafurða um 12% á árinu 1967, og átti sú lækking fyrst og fremst rætur að rekja til verðfalls á þremur mikilvægum flokkum afurða, síldarlýsi, er lækkaði um 20%, síldarmjöli, er lækkaði um 15%, og frystum fiskflökum, er lækkuðu um 16%. Verðlag á útfluttum landbúnaðarvörum lækkaði einnig eða um 8%. Á hinn bóginn hélzt gott verð allt árið bæði á saltfiski og saltsíld. Til viðbótar verðfallinu komu svo sérstakir erfiðleikar, af því að skreiðarmarkaðurinn í Nígeríu lokaðist algerlega vegna borgarastyrjaldar þar í landi, og lá meginhluti skreiðarframleiðslu ársins, að verðmæti um 200 millj. kr., óseldur í árslok.

Við verðlækkingun og söluerfiðleika erlendis bættust svo áhrif mikillar minnkunar sjávarafla miðað við undanfarin ár. Alls er sjávarafli á árinu 1967 áætlaður 895 þús. tonn, en það er 344 þús. tonnum minna en árið áður. Er þetta 28% lækking á magni, en þar sem meginlækkingin kom fram á síldarflanum, en þorskafla lækkaði tiltölulega lítið, varð verðmætislækkingun sjávarafllans nokkuð minni eða um 21% miðað við fast verðlag. Þegar við þetta bætist áður nefnd 12% lækking meðalútflutningsverðs frá árinu 1966, verður heildarniðurstaðan sú, að verðmæti framleiddra sjávarafurða hafi lækkað á árinu um 30%.

Þegar þess er gætt, að yfir 90% vöruútflutningsins eru sjávarafurðir í einhverri mynd, en bein hlutdeild sjávarútvegsins í þjóðarframleiðslunni hefur síðustu árin numið um einum fimmta hluta, hlaut þessi óhagstæða þróun að hafa gagnger áhrif á alla þætti þjóðarbúskaparins. Miðaði stjórn efnahagsmála á árinu að því að verjast afleiðingum þessara áfalla með tvennum hætti. Í fyrsta lagi var reynt að koma í veg fyrir hækkun framleiðslukostnaðar, en með verðstöðvun tókst að halda bæði verðlagi og kaupgjaldi stöðugu fram í nóvembermánuð. Í öðru lagi var unnið að því að verja atvinnurekstur og fjárfestingarstarfsemi almennt fyrir skyndilegum samdrætti vegna tekjurýrnunar í sjávarútveginum. Var á árinu haldið uppi miklum opinberum framkvæmdum, þar á meðal virkjanaframkvæmdum við Búrfell, jafnframt því sem aðgerðir í peningamálum voru við það miðaðar að koma í veg fyrir, að áföll atvinnuveganna hefðu í för með sér snöggan og alvarlegan samdrátt í atvinnustarfsemi.

Með þessum og öðrum aðgerðum í efnahagsmálum var að því stefnt á árinu að viðhalda viðunandi atvinnustigi samfara stöðugu verðlagi, án þess að meiri halli myndaðist á greiðslujöfnuðinum en hægt var að mæta með fjármagnsinnflutningi og ekki óhóflegri lækkun gjaldeyriseignar. Skilyrði fyrir því, að þessum markmiðum yrði náð samtímis voru fyrst og fremst fólgin í því, að lækkun á verðmæti útflutningsframleiðslunnar á árinu yrði ekki nema 10—15%, eins og áætlanir, er gerðar voru snemma á árinu, bentu til. Eftir því sem á árið leið, versnuðu útflutningshorfurnar, og lækkun á verðmæti útflutningsframleiðslu varð, eins og áður segir, 30% á árinu. Komu áhrif þessarar þróunar fram með vaxandi þunga, eftir því sem á árið leið, samdráttur kom fram í tekjuþróun og eftirspurn, einkasparnaður og fjármagnsmyndun minnkaði og afkoma atvinnufyrirtækja og lausafjárstaða þeirra fór versnandi. Á móti þessum samdráttaráhrifum verkaði mjög, að nær 25% aukning átti sér stað á árinu í opinberum framkvæmdum, einkum vegna Búrfellsvirkjunar. Einnig varð um 8% aukning í íbúðarbyggingum og 7% í fjárfestingu atvinnufyrirtækja, en hún stafaði að miklu leyti frá fjárfestingarákvörðunum, sem teknar höfðu verið við hagstæðari aðstæður, en ekki varð breytt á skömmum tíma. Án

þessarar aukningar fjárfestingar og áhrifa þess tekjuhalla, er myndaðist hjá ríkissjóði á árinu, hefði vafalaust orðið enn meiri samdráttur almennrar eftirspurnar en raun ber vitni. Varð niðurstaðan sú, að einkaneyzla jókst á árinu um rúmt 1%, en það felur í sér svo til óbreytta neyzlu á mann.

Af þessari þróun mála leiddi, að rýrnun útflutningsteknanna umfram það, sem áætlað hafði verið, kom að mjög miklum hluta fram í auknum halla á greiðslujöfnuðinum og rýrnun gjaldeyrisstöðunnar. Var því um haustið orðið ljóst að grípa þyrfti til nýrra efnahgsaðgerða, er stefndu meðal annars að því að koma á jöfnuði í fjármálum ríkisins með aukinni skattheimtu og lækkun útgjalda. Jafnframt voru þá gerðar ráðstafanir til að draga úr gjaldeyrisnotkun, m. a. til ferðalaga. Áður en séð yrði, að hve miklu leyti leysa mætti vandamálin á þessum grundvelli, breyttust viðhorfin vegna gengislækkunar sterlingspundsins, en það hlaut að öllu óbreyttu að skapa utanríkisverzlun Íslendinga enn ný vandamál. Var því ekki um annan kost að ræða en að breyta einnig gengi íslenzku krónunnar, og var nýtt stofngengi, er var 24,6% lægra en það gengi, er gilt hafði, ákveðið af Seðlabankanum með samþykki ríkisstjórnarinnar og tilkynnt hinn 24. nóvember.

2. Greiðslujöfnuður

Þróun greiðslujafnaðar og gjaldeyrisstöðu á árinu 1967 einkenndist af áhrifum hinnar óhagstæðu þróunar útflutningstekna, sem þegar hefur verið rætt um, en verðmætisrýrnun útflutningsframléislunnar mun hafa numið nálægt 30% miðað við árið 1966. Álíka rýrnun varð á verðmæti útflutnings, en verðmæti útflutningsvörubirgða lækkaði um 38 millj. kr. á árinu, þegar miðað er við verðlag birgða í ársbyrjun annars vegar og verðlag í árslok hins vegar. Eru þá 200 millj. kr. birgðir af skreið meðtaldar í árslok 1967, en allt er í óvissu um sölu þeirra og raunverulegt verðmæti.

Þrátt fyrir hina miklu tekjurýrnun í útflutningsframléislunni varð ekki lækkun á almennum innflutningi á árinu í heild. Hins vegar dró smám saman úr innflutningi, eftir því sem á árið leið, ef miðað er við fyrra ár og óbreytt gengi. Í heild jókst innflutningur um tæp 4%, en sú aukning varð eingöngu vegna skipa og flugvéla og framkvæmda við Búrfell.

Þessi óhagstæða þróun utanríkisviðskiptanna hafði að sjálfsgöðu í för með sér mikinn halla á greiðslujöfnuði, eins og sjá má á meðfylgjandi bráðabirgðayfirliti um greiðslujöfnuðinn 1967, en þar eru einnig tilgreindar endanlegar tölur fyrir árið 1966.

Samkvæmt skýrslum Hagstofunnar var heildarhallinn á vöruskiptum við útlönd um 2.820 millj. kr. á árinu 1967, en þá er innflutningur reiknaður á c. i. f. verði, það er að meðtöldum flutningsgjöldum, tryggingum og öðrum inn-

flutningskostnaði. Í greiðslujafnaðarskýrslum er eðlilegt að reikna innflutning og útflutning á sama grundvelli, og er þá venja að reikna hvort tveggja á f. o. b. verði. Séu áætluð flutningsgjöld og annar innflutningskostnaður dregin frá innflutningstölum Hagstofunnar, en við þær bætt kostnaði við lengingar á flugvélum og skipum, sem námu um 45 millj. kr., verður niðurstaðan sú, að vöruskiptajöfnuðurinn hafi orðið óhagstæður um nálægt 2.200 millj. kr. á árinu 1967. Er þá meðtalinn innflutningur skipa og flugvéla með lengingum og innflutningur vegna virkjunarfram-

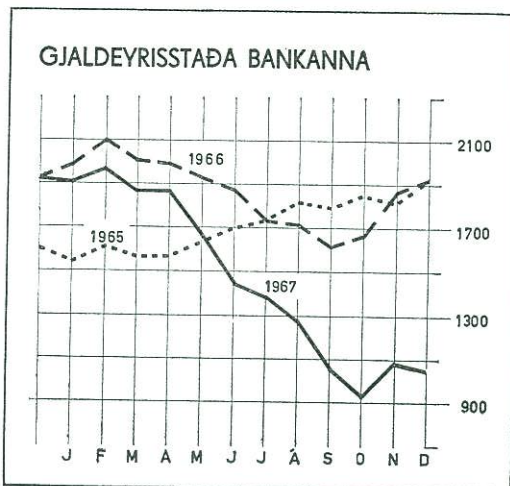
Greiðslujöfnuður við útlönd.

	1966	Bráðabirgðayfirlit 1967
<i>Vörur og þjónusta:</i>		
Innflutt skip og flugvélar	+651	+800
Innflutt v/Búrfells	+133	+150
Innflutt v/álbræðslu	—	+120
Aðrar innfluttar vörur ..	+5.473	+5.550
	<hr/>	<hr/>
Innflutt alls	+6.257	+6.620
Útflutningur	+5.983	+4.300
	<hr/>	<hr/>
Vöruskiptajöfnuður	+274	+2.320
Þjónustujöfnuður, nettó .	+47	+30
	<hr/>	<hr/>
<i>Viðskiptajöfnuður</i>	+321	+2.350
<i>Framlög án endurgjalds ..</i>	+51	+60
	<hr/>	<hr/>
<i>Fjármagnshreyfingar:</i>		
Lántökur opinberra aðila, nettó	+246	+250
Lántökur einkaaðila, nettó	+326	+230
Erlent einkafjármagn ...	+13	+300
Aðrar fjármagnshreyfingar nettó	+157	+400
	<hr/>	<hr/>
<i>Fjármagnsjöfnuður ...</i>	+428	+1.180
Skekkjur og vant. nettó	+53	+160
<i>Heildargreiðslujöfnuður ..</i>	+3	+1.070

kvæmda við Búrfell, en alls nam þetta um 950 millj. kr. 1967 á móti 784 millj. kr. 1966. Sé einnig meðtalin innflutningur vegna álbræðslunnar í Straumsvík, en hann nam um 120 millj. kr. á árinu 1967, verður vöruskiptajöfnuðurinn óhagstæður um rúmlega 2.300 millj. kr.

Enn sem komið er, eru aðeins fyrir hendi lauslegar áætlanir um þjónustujöfnuðinn, en til hans teljast tekjur og gjöld af samgöngum, ferðalögum og tryggingum, vaxtagreiðslur, varnarliðsviðskipti o. fl. Samkvæmt bráðabirgðaáætlun er gert ráð fyrir um 30 millj. kr. halla á þjónustujöfnuði, og eru þá meðtalin tæplega 50 millj. kr. gjöld vegna álbræðslu. Viðskiptajöfnuðurinn í heild er því áætlaður óhagstæður um 2.350 millj. kr., ef viðskipti vegna álbræðslunnar eru meðtalin, en annars um nálægt 2.200 millj. kr.

Á móti hallanum á viðskiptajöfnuði ársins 1967 komu ýmsar fjármagnshreyfingar, er námu nettó um það bil helmingnum af hallanum á viðskiptajöfnuði. Helztu þættir fjármagnsjafnaðarins eru innkomin lán til lengri tíma en eins árs, endurgreiðsla slíkra lána, stutt vörukaupalán, fyrirframgreiðslur vegna skipa- og flugvélainnflutnings og ýmsar aðrar fjármagnshreyfingar. Af erlendum lántökum til eins árs eða lengri tíma voru alls notaðar um 1150 millj. kr. Þar af námu lántökur einkaaðila um 650 millj. kr., en þau eru að langmestu leyti vegna flugvéla- og skipakaupa. Lántökur opinberra aðila námu um 500 millj. kr., þar af meira en helmingur vegna virkjunar við Búrfell. Endurgreiðslur af föstum lánnum námu alls um 670 millj. kr., þar af um 420 millj. kr. af einkalánnum, en 250 millj. kr. af opinberum

lánnum. Samkvæmt þessum tölum, sem allar byggjast á bráðabirgðaáætlunum, hækkuðu föst erlend lán einkaaðila um 230 millj. kr., en opinber lán hækkuðu um 250 millj. kr. Heildarskuldir þjóðarbúsins í formi fastra lána hækkuðu þannig um 480 millj. kr. á árinu 1967 á móti 572 millj. kr. hækkuðu 1966. Stutt erlend vörukaupalán hækkuðu um 70 millj. kr. á árinu 1967, en árið áður hækkuðu þau um 119 millj. kr.

Innkomið erlent einkafjármagn til atvinnurekstrar nam um 300 millj. kr. Í heild varð fjármagnsjöfnuðurinn hagstæður um nálægt 1.200 millj. kr., og verður því niðurstaðan sú, að heildargreiðslujöfnuðurinn, eins og hann kemur fram í gjaldeyrisviðskiptum bankanna, varð óhagstæður um 1.070 millj. kr. Er þetta í fyrsta skipti síðan 1959, sem heildargreiðslujöfnuður hefur verið óhagstæður. Allar framangreindar tölur eru miðaðar við gengi krónunnar, sem gilti fyrir 24. nóvember 1967, nema inn- og útflutningstölur fyrir desembermánuði.

Eftirfarandi yfirlit sýnir gjaldeyrisstöðu bankanna sl. þrjú ár, skipt á Seðlabanka og viðskiptabanka og enn fremur skipt á frjálsan gjaldeyri og vöruskiptagjaldeyri. Eru tölurnar umreiknaðar í íslenskar krónur samkvæmt skráðu gengi í hver árslok.

Gjaldeyrisstaða bankanna.

	Í millj. kr.		
	1965	1966	1967
<i>Seðlabankinn</i>			
Frjáls gjaldeyri og gull:			
Eignir	2.319	2.499	2.012
Skuldir	3	83	466
Frjáls gjaldeyri, nettó ..	2.316	2.416	1.546
Vöruskiptareikningar:			
Eignir	28	26	63
Skuldir	276	214	93
Vöruskiptareikn., nettó ...	+248	+188	+30
Nettóstaða Seðlabankans	2.068	2.228	1.516
<i>Viðskiptabankar</i>			
Erlendar eignir	84	66	72
Erlendar skuldir	240	379	547
Viðskiptabankar, nettó ...	+156	+313	+475
<i>Gjaldeyrisstaða bankanna</i>			
Frjáls gjaldeyri	2.160	2.103	1.071
Vöruskiptareikningar	+248	+188	+30
Alls	1.912	1.915	1.041

Vegna hinnar geysimiklu lækkunar á útflutningi á árinu 1967 og þar af leiðandi rýrnunar á gjaldeyrisstöðunni notfærði Ísland sér lántökumöguleika hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum, sem standa þátttökuríkjum til boða, þegar útflutningstekjur hafa lækkað verulega miðað við meðaltal ákveðins tímabils. Samið var um jöfnunarlán (compensatory financing), er nam $\frac{1}{4}$ af framlagi Íslands til sjóðsins eða 214 millj. kr. miðað við núverandi gengi. Lántakan sjálf hefur hvorki áhrif á gjaldeyrisstöðuna nettó né á hreyfingu gjaldeyrisstöðunnar, þar

sem andvirði lánsins kemur inn í stöðuna, sem aukin gjaldeyriseign, en skuldin við sjóðinn færð á móti til skulda.

Í 3. töflu í töflusafni aftast í skýrslunni er nánara yfirlit um greiðslujöfnuðinn við útlönd á árunum 1963—1967, og í 4. töflu er yfirlit um gjaldeyrisstöðu bankanna síðan 1957.

Á árinu 1967 urðu engar meiri háttar breytingar á skiptingu innflutnings á lönd, frá því sem var árið áður. Nam innflutningur frá frjálsgjalderyrslöndum rúmlega 87% af heildarinnflutningi, þar af voru tæp 41% frá Fríverzlunarsvæðinu og um 24% frá Efnahagsbandalaginu. Að því er við kemur skiptingu útflutnings á lönd, var helzta breytingin sú, að hlutdeild vöruskiptalanda jókst úr rúmum 12% í tæp 18% af heildarútflutningi. Hlutdeild landa Efnahagsbandalagsins lækkaði úr rúmum 20% í tæp 15%, en hlutdeild landa Fríverzlunarsvæðisins jókst nokkuð og nam á árinu 1967 tæpum 45% af heildarútflutningi. Á 5. töflu er innflutningi og útflutningi sl. fjögur ár skipt á lönd.

Viðskiptasamningar. Á árinu 1967 voru engir nýir viðskiptasamningar gerðir, en undirritaðar bókanir um viðskipti við Tékkóslóvakíu og Pólland, hvort tveggja á grundvelli gildandi viðskiptasamninga.

Vöruskiptasamningar á jafnvirðis-kaupagrundvelli voru í gildi á árinu 1967 milli Íslands og eftirtalinna landa: Brasilíu, Rúmeníu, Rússlands og Ungverjalands, auk samnings við Austur-Pýzkaland, sem byggður er á einkaviðskiptum.

Auk framangreindra samninga voru almennir viðskiptasamningar í gildi við

eftirtalin lönd á árinu 1967: Bandaríkin, Bretland, Búlgaríu, Danmörku, Finnland, Frakkland, Írland, Ísrael, Júgóslavíu, Kúbu, Spán, Svíþjóð og Vestur-Þýzkaland.

Gengisbreyting. Stofngengi íslenzku krónunnar var frá ársbyrjun til 24. nóvember 1967 43,00 kr. í einum Bandaríkjadollar eða óbreytt síðan 4. ágúst 1961. Hinn 18. nóvember 1967 var gengi sterlingspundsins lækkað um 14,3%. Daginn eftir, þ. e. 19. nóvember, ákvað Seðlabankinn að fella niður skráningu erlends gjaldeyris og að stöðvuð skyldu gjaldeyrisviðskipti bankanna, á meðan athuguð væru áhrif af fellingu sterlingspundsins og þar af leiðandi breytt viðhorf í efnahagsmálum. Á næstu dögum eftir lækkun sterlingspundsins breyttu allmargar þjóðir gengi á gjaldmiðli sínum gagnvart bandarískum dollar.

Brátt varð því ljóst, að það mundi valda útflutningsatvinnuvegunum óbærligri tekjurýrnun, ef gengi íslenzku krónunnar yrði óbreytt, bæði vegna þess að um það bil þriðji hluti útflutnings Íslandinga fer til landa, sem fellt hafa gengi á gjaldmiðli sínum, og að auki er mikill hluti af útflutningi til annarra landa ákveðinn í sterlingspundum. Breyting á gengi krónunnar varð því ekki umflúin, og jafnframt var ljóst, að ætti gengisbreytingin ein að verða útflutningsatvinnuvegunum nægileg aðstoð í þeim miklu örðugleikum, sem að þeim hafa steðjað að undanförunu, þyrfti lækkun krónunnar að verða allmiklu meiri en lækkun sterlingspundsins.

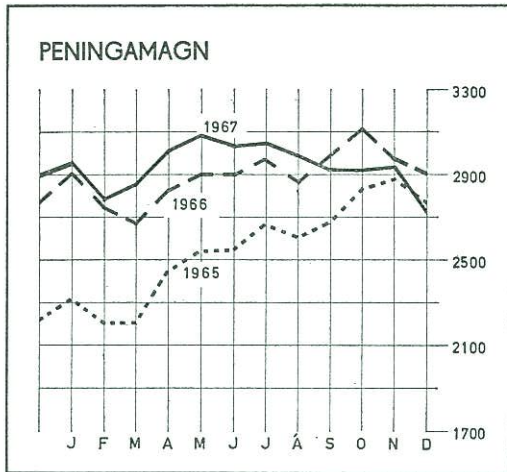
Hinn 24. nóvember 1967 ákvað Seðlabankinn, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að nýtt stofngengi (par

value) íslenzkrar krónu skyldi vera 57,00 kr. hver bandarískur dollar, en það er 24,6% lækkun frá því stofngengi, sem áður gildi. Gengisskráning fyrir einstakrar myntir var birt að morgni 27. nóvember, og hófust gjaldeyrisviðskipti bankanna því að nýju við byrjun afgreiðslutíma þeirra þann dag.

Í samræmi við hið nýja stofngengi íslenzkrar krónu, 57,00 kr. á dollar, og gullverð í New York, 35 dollarar fyrir hverja „troy ounce“ af skíru gulli, var gildi íslenzkrar krónu miðað við gull ákveðið þannig: Verð einnar „troy ounce“ (þ. e. 31,1035 grömm) af skíru gulli 1.995,00 kr. eða 1,00 kr. = 0,0155907 grömm af skíru gulli. Samkvæmt peningalögunum frá 1875 voru 0,4032258 grömm af skíru gulli í einni krónu. Gullgildi krónunnar er því nú 3,86649% af upphaflegu gullgildi, og jafngilda nú 100 gullkrónur 2.586,32 krónum.

Eftir að Seðlabankinn hafði tilkynnt nýtt stofngengi íslenzku krónunnar, samþykkti Alþingi lög nr. 69 25. nóvember 1967 um ráðstafanir, sem taldar voru nauðsynlegar vegna ákvörðunar um nýtt gengi krónunnar. Þessar ráðstafanir eru að verulegu leyti hliðstæðar þeim ráðstöfunum, sem gerðar voru í sambandi við gengisbreytingarnar 1960 og 1961. Mikilvægustu ákvæði laganna eru um meðferð gengismunar af erlendum eignum og skuldum bankanna vegna gengisbreytingarinnar og að greiða skuli útflytjendum útfluttra afurða, sem framleiddar eru fyrir árslok 1967, á því gengi, sem gildi fyrir 19. nóvember 1967.

Sérstakur reikningur, gengisbreytingarreikningur, var stofnaður í Seðlabankanum, og á þann reikning færður sá

gengismunur, sem fram kom hjá þeim bönkum, er verzlá með erlendan gjald-eyri, með tilliti til erlendra eigna og skulda viðkomandi banka. Þá voru í lög- unum ákvæði um að færa á gengisbreyt- ingarreikning eftirstöðvar reikninga vegna gengisbreytinganna 1960 og 1961. Færslum á gengisbreytingarreikning var ekki að fullu lokið á árinu 1967, en í árs- lok nam fjárhæð hans 221 millj. kr.

Mismunur á andvirði skilaðs gjald-

eyris á eldra genginu og nýja genginu, vegna útfluttra afurða framleiddra fyrir árslok 1967, er færður á sérstakan reikn- ing á nafni ríkissjóðs í Seðlabankanum. Fé, sem á reikninginn kemur, er með sérstökum lögum ráðstafað í þágu þeirra atvinnuvega, sem eiga viðkomandi af- urðaandvirði. Til ársloka 1967 höfðu verið færðar á þennan reikning 96 milljón krónur vegna sjávarafurða og 10 milljón krónur vegna landbúnaðaraf- urða, en endurgreiddar höfðu verið 4 millj. kr.

Gengisskráning. Á árinu 1967 var gengi krónunnar gagnvart Bandaríkja- dollar fast, þannig að fram til 18. nóv- ember var kaupgengi 42,95 kr. og sölu- gengi 43,06 kr. hver dollar, en frá 27. nóvember var kaupgengi skráð á 56,93 kr. og sölugengi á 57,07 kr. Gengi á öðr- um frjálsum gjaldeyri var hins vegar breytilegt eftir gengi viðkomandi gjald- eyris gagnvart dollar. Ellefta tafla sýnir skráningu einstakra mynta í lok hvers mánaðar 1967.

3. Þróun peningamála

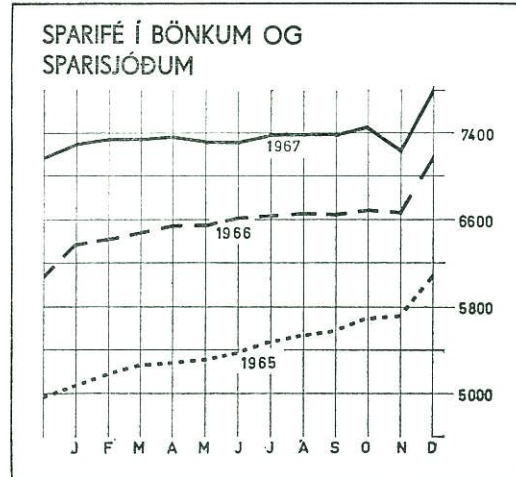
Hinn mikli samdráttur útflutnings- og þjóðartekna, sem varð á árinu 1967 og lýst hefur verið hér að framan, hafði að sjálfsögðu mikil áhrif á peninga- markaðnum. Þessi óhagstæða þróun hafði hafizt þegar á síðari hluta árs 1966, er stöðnun varð í vexti útflutningsframleiðslunnar og verðlækkunar út- flutningsafurða gerðu vart við sig.

Leiddi það þá til þess, að mjög dró úr aukningu innlána hjá innlánsstofnunum, en þar sem ekki tókst jafnframt að draga úr útlánum rýrnaði lausafjárstaða þeirra, og var hún orðin afar óhag- stæð í upphafi ársins 1967. Jafnframt dró úr vexti peningamagns í höndum fyrirtækja og almennings.

Á árinu 1967 jukust erfiðleikarnir á

peningamarkaðnum ört, og var orsakanna fyrst og fremst að leita í samdráttaráhrifum þeim, er lækun útflutningsverðmætisins hafði í för með sér. Atvinnufyrirtæki, sérstaklega í sjávarútvegi, áttu við vaxandi lausafjárerfiðleika að etja á árinu, og var um að ræða versnandi afkomu fyrirtækja almennt og jafnvel alvarlegan taprekstur í sumum greinum. Það gerði lausafjárerfiðleika þessa þeim mun meiri, að fjöldi fyrirtækja og einstaklinga höfðu á árunum 1965 og 1966 lagt í mikla fjárfestingu, er ekki varð snúið aftur með og kom til framkvæmda á árinu 1967. Stöðnun í almennum tekjum og ótryggara efnahagsútlit hafði jafnframt bein áhrif á almennan sparnað og sparifjármýndun, og dró þetta mjög úr innlánsaukningu bankakerfisins, jafnframt því sem eftirspurn eftir lánsfé hélzt enn mikil vegna greiðsluerfiðleika fyrirtækja. Varð útlánaaukning bankanna á árinu langt umfram ráðstöfunarfé þeirra, og hafði það í för með sér mikið peningaútsreymi úr Seðlabankanum. Þessir sömu erfiðleikar komu einnig fram í fjárhag fjárfestingarlánastofnana, sem gátu ekki aflað nema hluta þess fjármagns, sem þær höfðu skuldbundið sig til að lána á árinu 1967. Versnaði því einnig staða þeirra gagnvart Seðlabankanum mjög verulega á árinu. Loks átti sér stað á árinu stórfelld breyting til hins verra á fjárhagi ríkissjóðs, og komu þar til áhrif aukinna útgjalda vegna niðurgreiðslna til að halda niðri vöruverði og vegna erfiðleika sjávarútvegsins, jafnframt því sem tekjuöflun varð lakari en við hafði verið búizt.

Hið mikla peningaútsreymi vegna

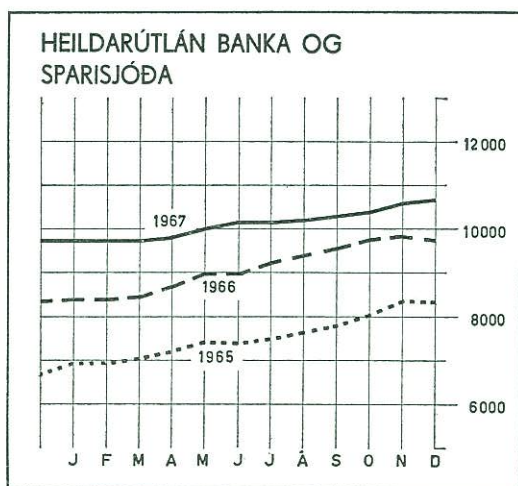
versnandi stöðu bankanna, fjárfestingarlánasjóða og ríkissjóðs gagnvart Seðlabankanum kom að mestu leyti fram sem rýrnun gjaldeyrisstöðunnar. Hafði Seðlabankinn því erfiða hlutverki að gegna að reyna að sporna við hinni alvarlegu rýrnun gjaldeyrisforðans með peningalegu aðhaldi, jafnframt því sem hann leysti úr óhjákvæmilegum vandamálum peningastofnana og atvinnulífsins almennt vegna versnandi lausafjárstöðu og rekstrarerfiðleika. Á móti þeim þensluáhrifum, sem í þessum viðskiptum Seðlabankans fólust, en nánari grein verður gerð fyrir þeim hér á eftir, komu svo samdráttaráhrif af umframsölu bankans á erlendum gjaldeyri og almenn áhrif breyttrar tekjuþróunar.

Varð heildarniðurstaðan sú, að samdráttur varð á árinu á peningamagni í heild, og urðu þau áhrif sterkari, eftir því sem á árið leið. Lækkaði peningamagnið, þ. e. a. s. seðlar og óbundin veltinnlán í höndum einkaaðila, um 6,5% á árinu, en það hafði hækkað um 5,1% 1966 og 24,8% 1965. Seðlaveltan minnk-

aði einnig, og varð lækkunin á árinu 4,8%, en árið áður hafði seðlamagnið aukizt um 6,5% og um 31,1% árið 1965.

Verður nú nánar vikið að einstökum þáttum í þróun peningamála á árinu 1967 og þá fyrst vikið að inn- og útlánnum banka og sparisjóða.

Aukning sparifjár varð 8,8%, sem er mun minna en áður, annað árið í röð, og aðeins rösklega helmingur aukningarinnar 1966. Varð aukningin lítil umfram þá vexti, sem við bætast í árslokin. Á þetta vafalaust rætur sínar að rekja til samdráttaráhrifa þeirra, sem áður er getið, en sérstaklega miklar breytingar urðu í nóvembermánuði, sem rekja má til óvenjulegra vörukaupa og kaupa á spariskírteinum ríkissjóðs í sambandi við gengisbreytinguna. Veltiinnlán drögust hins vegar beinlínis saman um 2,9% á árinu, og kom það einkum fram á seinni hluta ársins. Í heild varð því vöxtur innlána aðeins 6,4%, og er það miklu minna en undanfarin ár, eins og fram kemur í eftirfarandi yfirliti um þróun innlána síðastliðin fjögur ár.

Aukning innlána

í millj. kr.

	1964	1965	1966	1967
Veltiinnlán	322	318	81	-55*
Spariinnlán	754	1210	983	632
Heildarinnlán	1076	1526	1064	577

hlutfallsaukning (%)

	1964	1965	1966	1967
Veltiinnlán	27,1	21,1	4,8	-2,9
Spariinnlán	17,9	24,4	15,9	8,8
Heildarinnlán	19,9	23,6	13,3	6,4

* Veltiinnláanatölunni 1967 hefur verið breytt um 80 millj. kr. vegna flutnings á innstæðum Fiskveiðasjóðs.

Á árinu dró verulega úr hinni miklu útlánaþenslu, sem átt hafði sér stað á árunum 1965—1966. Varð aukningin á árinu 10,2% á móti 17,2% árið 1966 og 21,8% árið 1965. Fer hér á eftir yfirlit um aukningu útlána banka og sparisjóða síðastliðin fjögur ár, bæði að meðtöldum og fráttöldum endurseldum afurðalánnum.

Aukning útlána*

Ár	Endursala frátalin		Endursala meðtalin	
	millj. kr.	%	millj. kr.	%
1964	688	12,9	718	11,8
1965	1098	18,2	1486	21,8
1966	1281	18,0	1427	17,2
1967	994	11,8	987	10,2

* Tölum breytt vegna verðbréfakaupa á móti flutningi á innstæðu Fiskveiðasjóðs í Seðlabanka 1967 og vegna tilfærslu útlána til Stofnlánadeildar sjávarútvegsins 1965, sbr. árskýrslu bankans fyrir það ár.

Upplýsingar liggja aðeins fyrir um skiptingu útlána hjá viðskiptabönkum og stærstu sparisjóðum. Samkvæmt þeim hafa af 885 millj. kr. útlánaaukningu þeirra á árinu runnið 208 millj. kr. til iðnaðar, 163 millj. kr. til sjávarútvegs og fiskvinnslu, 133 millj. kr. til verzlunar og 85 millj. kr. til landbúnað-

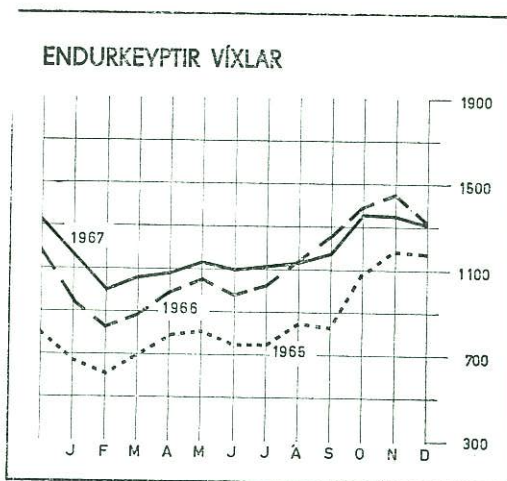
ar. Aukning útlána til iðnaðar var hlutfallslega meiri en áður, en minni til sjávarútvegs, enda var aukning afurðabirgða minni en áður.

Þrátt fyrir mun hægari vöxt útlána en árin tvö á undan, hélt lausafjárstaða bankanna áfram að rýrna á árinu, og kom þar til hin óhagstæða innlánabróun, sem áður er getið. Varð aukning útlána 410 millj. kr. umfram aukningu innlána. Þar sem almennar innstæður höfðu að mestu gengið til þurrðar í ársbyrjun, kom rýrnun lausafjárstöðunnar fram á þann hátt, að lausaskuldir söfnuðust við Seðlabankann og erlendar lausaskuldir gjaldeyrisbankanna jukust. Eftir tveggja ára stórfellda rýrnun lausafjárstöðunnar var hún orðin afar óhagstæð í árslok 1967. Þróunin var nokkuð misjöfn eftir stofnunum, en erfiðust virðist aðstaða þeirra, sem tiltölulega þröngan viðskiptagrundvöll hafa. Hér fer á eftir yfirlit um hreyfingar á eignum og skuldum innlánsstofnana samkvæmt reikningum þeirra.

Helztu reikningshreyfingar viðskiptabanka og sparisjóða

Útborganir:	1966	1967
Almennar innstæður í Seðlabanka	÷228	÷7
Aðrar innstæður í Seðlabanka	318	164
Útlán	1.427	987
Ýmislegt, nettó	92	87
Alls	1.609	1.231

Innborganir:	1966	1967
Lausaskuldir í Seðlabanka ..	77	351
Veltiinnlán	81	÷55
Sparifé	983	632
Endurkeyptir víxlar	148	÷7
Erlendar skuldir	207	203
Eigið fé	113	107
Alls	1.609	1.231

Viðskipti innlánsstofnana við Seðlabankann koma einnig fram á meðfylgjandi töflu um helztu reikningshreyfingar Seðlabankans.

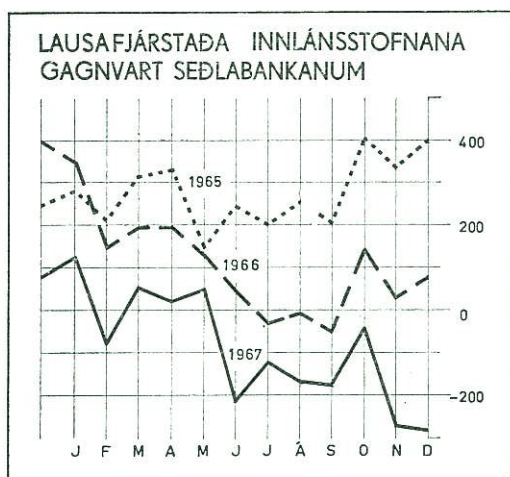
Helztu reikningshreyfingar Seðlabankans

Rýrð staða við Seðlabankann ÷
Bætt staða + (millj. kr.)

	1966	1967*
Innlánsstofnanir	÷129	÷175
a) Endurkeyptir víxlar ..	(÷146)	(+7)
b) Lausafjárstaða	(÷320)	(÷360)
c) Bundnar innstæður ..	(+339)	(+181)
d) Annað, nettó	(÷2)	(÷3)
Fjárfestingarlánastofnanir.	÷26	÷192
Ríkissjóður og ríkisstofnanir	+331	÷458
Mótvirðisfé	÷77	÷88
Aðrir innlendir liðir, nettó	+9	÷37
Samtals	+108	÷950
Seðlavelta	+67	÷49
Gjaldreyrisliðir, nettó	+175	÷999

* Hreinum bókhaldsbreytingum vegna gengisbreytingarinnar á árinu er sleppt.

Heildarstaða innlánsstofnana rýrnaði um 175 millj. kr. á árinu, en hafði rýrnað um 129 millj. kr. árið á undan. Bæði þessi ár hefði staðan rýrnað meira en

Þessu nemur, hefði ekki komið til veruleg skuldasöfnun gjaldeyrisbankanna erlendis. Allmörg undanfarin ár hafði heildarstaða innlánsstofnana gagnvart Seðlabankanum hins vegar batnað ár frá ári. Endurkaup afurðalána minnkuðu lítið eitt á árinu. Lækkun varð á endurkaupum vegna sjávarútvegsins um 51 millj. kr. vegna minna afurðaverðmætis í árslok en í ársbyrjun. Hins vegar jukust endurkaup vegna landbúnaðar um 21 millj. kr., og einnig jukust endurkaup iðnaðarvixla um 23 millj. kr., en þau voru tekin upp á árinu 1966.

Mun minni aukning varð á bundnum innstæðum innlánsstofnana hjá Seðlabankanum en áður eða 181 millj. kr. á móti 339 millj. kr. árið á undan, og stafar það af hægari vexti innlána, enda voru reglur um innlánsbindingu óbreyttar á árinu. Nægði innstæðubindingin hvergi nærri til þess frekar en árið 1966 að vega upp á móti lausaskuldasöfnun bankanna við Seðlabankann, hvað þá á móti öðru peningaústreymi til innlendra aðila, en það nam 950 millj. kr.

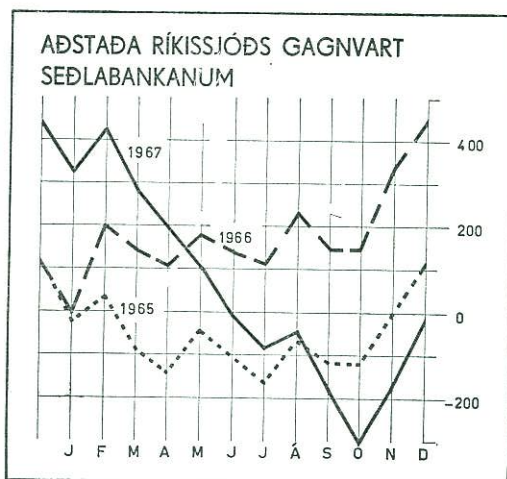
umfram bindinguna á árinu, eins og taflan hér að framan sýnir. Með henni var þó kleift að gera nokkrar tilfærslur á fjármagni innan bankakerfisins, án þess að það hefði áhrif á stöðuna út á við. En í heild varð, eins og fyrr segir, nettófjárstreymi úr Seðlabankanum til bankakerfisins eins, er nam 175 millj. kr. á árinu umfram aukningu bundins fjár.

Fjárstreymi var einnig mikið úr Seðlabankanum til fjárfestingarlánastofnana eða 192 millj. kr. á móti 26 millj. kr. 1966. Stafaði það af hliðstæðum orsökum og fjárstreymið til bankakerfisins. Annars vegar tókst ekki að afla nema hluta þess fjármagns, sem með þurfti til útlána á þeirra vegum, en hins vegar voru á árinu miklir erfiðleikar á innheimtu afborgana og vaxta, einkum hjá Framkvæmdasjóði og Fiskveiðasjóði. Á árinu færðust reikningsviðskipti Fiskveiðasjóðs yfir á Seðlabankann. Samfara því varð breyting á innlánnum og útlánnum bankanna og á stöðu fjárfestingarlánastofnana og annarra aðila við Seðlabankann. Hefur í þessum kafla verið gerð leiðrétting vegna þessara bókhaldshreyfinga, að fjárhæð 80 millj. kr., á inn- og útlánnum bankanna, en ekki á reikningshreyfingum Seðlabankans.

Þó að mikil aukning yrði á fjárstreymi úr Seðlabankanum vegna viðskiptanna við innlánsstofnanir og fjárfestingarlánastofnanir, urðu umskiptin í viðskiptum við ríkissjóð og ríkisstofnanir samt enn þá meiri. Þar snerist 331 millj. kr. innstreymi 1966 upp í 458 millj. kr. útstreymi 1967, og nema umskiptin samtals nær 800 millj. kr. Var á þetta vanda-mál bent í síðustu ársskýrslu bankans.

Að mestu leyti stöfuðu þessi miklu umskipti af mjög breyttri afkomu ríkissjóðs. Annars vegar staðnaði vöxtur ríkisteknanna um leið og tekjur, viðskiptavelta og innflutningur hætti að vaxa vegna breytts efnahagsástands. Hins vegar varð mikil aukning á ríkisútgjöldum, einkum vegna niðurgreiðslu á vöruverði samfara verðstöðvun um haustið 1966 og vegna aðstoðar til sjávarútvegs og fiskvinnslu, sem síðar var ákveðin. Jafnframt varð veruleg lækkun á innstæðum ríkissjóðs, m. a. vegna lækkunar á geymdum fjárveitingum og öðru fé. Einnig stafaði hluti af versnandi stöðu ríkissjóðs og ríkisstofnana gagnvart Seðlabankanum af því, að ríkisskuldbréf hafa verið keypt af bönkum eða öðrum aðilum, og loks hækkuðu skuldir ríkissjóðs og ríkisstofnana í erlendum gjaldeyri um 39 millj. kr. vegna gengisbreytingarinnar. Á árinu varð 88 millj. kr. lækkun á mótvirðisfé, en á árinu 1966 nam lækkunin 77 millj. kr. Hefur mótvirði óafturkræfs framlags Bandaríkja-stjórnar 1961, samtals að upphæð 214 millj. kr., verið ráðstafað til Landsvirkjunar, Kísiliðjunnar h. f. og til Atvinnu-jöfnunarsjóðs. Greiðist féð út á fjórum árum.

Niðurstaðan af innlendum viðskiptum Seðlabankans er því sú, að heildarfjárstreymi út úr bankanum hefur numið 950 millj. kr. á árinu. Við það bætist, að seðlaveltan lækkaði um 49 millj. kr., þannig að útstreymi gjaldeyris nam um 1000 millj. kr., og er þá horft fram hjá hækkun á krónutölu gjaldeyris eignarinnar vegna gengisbreytingarinnar í nóvember. Í reynd fólst í þessu, að ríkissjóður átti með skuldaföfnun sinni í Seðlabankanum meginþátt í að halda

uppi neyðlu á árinu með niðurgreiðslum á vöruverði, jafnframt því sem hann styrkti sjávarútveginn til að halda áfram starfsemi sinni. Sömuleiðis gátu bankarnir m. a. með skuldaaukningu við Seðlabankann haldið uppi mun meiri útlánum en ella, og fjárfestingarlánastofnunum var gert kleift að halda uppi lánum til framkvæmda. Allt tryggði þetta það, að ekki varð meiri samdráttur í efnahagslífinu en raun bar vitni, þrátt fyrir 30% lækkun útflutningstekna. Hins vegar hlaut þetta að sjálfsögðu að koma fram í lækkun gjaldeyrisforðans, þótt stefnt væri að því að takmarka áhrifin á hann.

Óhugsandi var að unnt yrði að halda lengi áfram á þessari braut, enda reyndist nauðsynlegt seint á árinu að gera ráðstafanir til að laga hagkerfið að hinum breyttu aðstæðum. Með gengisbreytingunni, sem áður hefur verið skýrt frá, og öðrum ráðstöfunum hefur verið stefnt að því að bæta aðstöðu atvinnuveganna og um leið að draga úr eftirspurn eftir gjaldeyri. Jafnframt hafa

ráðstafanir verið gerðar til að bæta hag ríkissjóðs. Allt á þetta að stuðla að því að draga úr útstreymi fjár úr Seðlabankanum og þar með úr rýrnun gjald-eyrisforðans. Á móti kemur á hinn bóginn sú hættu, sem fólgin er í því, að víxl-

hækkanir verðlags og kaupgjalds eyði að nokkru leiðréttingaráhrifum þeim, sem í gengisbreytingunni fólust, svo að hin hagstæðu áhrif hennar reynist minni en til var stofnað.

4. Alþjóðleg efnahagssamvinna

Seðlabankinn er ásamt öðrum íslenzkum stjórnvöldum aðili að ýmsum alþjóðastofnunum og efnahagssamvinnu við önnur lönd fyrir hönd Íslands. Er þar fyrst að telja, að Seðlabankinn hefur með höndum greiðsluviðskipti Íslands, bæði við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn (IMF) og Alþjóðabankann (IBRD), svo og systurstofnanir hins síðarnefnda, Alþjóðafjármálastofnunina (IFC) og Alþjóðapróunarstofnunina (IDA).

Á árinu 1967 var aðalfulltrúi Íslands í stjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins dr. Jóhannes Nordal, en varafulltrúi Jónas H. Haralz. Í stjórn Alþjóðabankans og systurstofnana hans var aðalfulltrúi dr. Gylfi Þ. Gíslason og varafulltrúi Magnús Jónsson. Sóttu þessir fulltrúar allir aðalfundi stofnananna, sem haldnir voru sameiginlega í Washington í september. Norðurlöndin hafa sameiginlega fulltrúa í framkvæmdastjórn þessara stofnana. Á árinu 1967 var Torben Friis frá Danmörku aðalfulltrúi í framkvæmdastjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, en varamaður hans Jorma Aranko frá Finnlandi. Í framkvæmdastjórn Alþjóðabankans var aðalfulltrúi Karl Skjerdal frá Noregi, en Vilhjálmur Þór var varamaður hans.

Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn. Árið 1967 var viðburðaríkt í starfi Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, enda var við mikla óvissu og erfiðleika að etja í alþjóðlegum gjald-eyris- og peningamálum. Um almenn viðskipti sjóðsins er það að segja, að á árinu notuðu þátttökuríkin samtals 835 millj. dollara frá sjóðnum, en 1.448 millj. dollara árið áður. Aftur á móti hækkuðu ónotaðar lánsheimildir úr 365 millj. í 1.804 millj., einkum vegna aðstoðar við Bretland í kjölfar gengisfellingar sterlingspundsins.

Haldið var áfram á árinu 1967 undirbúningi tillagna um endurbætur á hinu alþjóðlega greiðslukerfi, og á ársfundi Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, sem haldinn var í Rio de Janeiro í september 1967, var samþykkt tillaga um að koma á nýju kerfi gagnkvæmra yfirdráttarréttinda (Special Drawing Rights). Var framkvæmdastjórn og starfsliði Alþjóðagjaldeyrissjóðsins falið að ganga frá formlegum tillögum um nauðsynlegar breytingar á sáttmála Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, er leiða munu af hinu nýja kerfi.

Hinn 8. nóvember 1967 samþykkti stjórn Alþjóðagjaldeyrissjóðsins að

veita Íslandi lán að upphæð 3.750 þús. dollara, og annaðist Seðlabankinn, sem er fjárhagslegur aðili að Alþjóðagjald-eyrissjóðnum fyrir ríkisins hönd, töku lánsins. Lán þetta var veitt samkvæmt reglum sjóðsins um aðstoð þeim þjóðum til handa, er verða fyrir áföllum vegna skyndilegra og ófyrirsjáanlegra lækkana útflutningstekna. Nefnast lán þessi jöfnunarlán (compensatory financing), og var lántaka Íslands miðuð við lækkun útflutningstekna á 12 mánaða tímabili frá októberbyrjun 1966 til septemberloka 1967. Var hér um að ræða hæsta jöfnunarlán, sem heimilt er að veita Íslandi samkvæmt reglum sjóðsins, og samsvaraði það einum fjórða af kvóta Íslands hjá Alþjóðagjald-eyrissjóðnum.

Alþjóðabankinn og systurstofnanir hans. Lánveitingar Alþjóðabankans á árinu 1967 námu 763 millj. dollara, og var það svipuð upphæð og árið áður. Vaxandi erfiðleikar í alþjóðapeningamálum höfðu veruleg áhrif á starfsemi Alþjóðabankans á árinu. Reyndist sérstaklega erfitt að ná þeim markmiðum varðandi útvegum fjármagns til þróun-arlöndanna, er stjórn bankans hafði sett sér.

Á árinu 1966 hafði Alþjóðabankinn veitt Landsvirkjun lán til virkjunar Þjórsár við Búrfell, að upphæð 18 millj. dollara. Var í árslok 1967 búið að nota 6,2 millj. dollara af þessu láni, en úti-standandi skuld Íslands við bankann nam þá 14,1 millj. dollara.

Sá hluti stofnfjárframlags Íslands til Alþjóðabankans, sem greiða ber í gjald-eyri, nemur 1,5 millj. dollara. Af þessari fjárhæð hafði Ísland í lok ársins 1967 greitt í frjálsum gjald-eyri rúmlega 1,0

millj. dollara, en afgangurinn verður greiddur í jöfnum hlutum á árunum 1968 og 1969.

Evrópusjóðurinn. Starfsemi Evrópu-sjóðsins, en hann starfar á vegum Efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD), var með líku sniði árið 1967 og áður. Lánveitingar sjóðsins síðustu árin hafa verið mjög litlar, og eiga nú aðeins tvö lönd, Grikkland og Tyrkland, útistandandi skuldir við hann. Ísland átti engin viðskipti við Evrópusjóðinn á árinu 1967.

Framlagsfé Íslands til Evrópusjóðs-ins nemur 1 millj. dollara, en það til-heyrir þeim hluta framlagsfjárins, sem samkvæmt stofnsamningi hefur enn ekki verið kallað eftir til greiðslu. Knut Getz Wold frá Noregi er fulltrúi Norð-urlanda í stjórn sjóðsins.

Norræn samvinna. Seðlabankar Norð-urlanda hafa með sér náð samstarf, og halda þeir m. a. einu sinni á ári hverju fund, þar sem rætt er um sameiginleg vandamál. Á árinu 1967 var seðlabanka-fundurinn haldinn í Finnlandi um mán-aðamótin maí/júní á vegum Finnlands-banka. Seðlabankinn hefur auk þess af Íslands hálfu tekið þátt í störfum fjár-hagsnefndar Norðurlanda, en hún fjall-ar um ýmis sameiginleg fjárhagsmál-efni og þá einkum samvinnu á sviði al-þjóðafjármála. Nefndin hélt þrjá fundi á árinu, í Noregi, Svíþjóð og Danmörku.

Gjald-eyrissamningur Norðurlanda. Mikilvægasta verkefnið á sviði beinnar samvinnu Norðurlanda í gjald-eyrismál-um á árinu 1967 var endurskoðun gjald-eyrissamnings Norðurlanda, er upphaf-

lega var gerður á árinu 1962. Var nýr samningur milli hinna fimm seðlabanka Norðurlanda undirritaður, og tók hann gildi 1. september 1967. Samkvæmt honum tvöfaldast yfirdráttarréttindi þátttökubankanna, en skuldbindingar til lánveitinga hækka um 50%. Samningurinn veitir nú Seðlabankanum lánsheimild

hjá hinum seðlabönkum Norðurlanda að fjárhæð allt að 20 millj. sænskra króna, en lánveitingaskylda Seðlabankans getur numið allt að 30 millj. s. kr. Einnig hefur nokkuð verið rýmkað um skilyrði varðandi notkun réttinda þeirra, er í samningnum felast.

5. Framkvæmdasjóður og fjárfestingarmál

Stofnun og stjórn Framkvæmdasjóðs. Á árinu 1966 voru samþykkt á Alþingi lög um Framkvæmdasjóð Íslands, Efnahagsstofnun og Hagrád. Eru þetta lög nr. 66 frá 13. maí 1966. Sá kafli laganna, er fjallar um Framkvæmdasjóð, tók gildi 1. janúar 1967.

Meginefni laganna er þetta: Framkvæmdasjóður er sjálfstæð stofnun í eigu ríkisins og heyrir undir fjármálaráðherra. Sjóðurinn er í vörzlu Seðlabankans, en með aðskildum fjárhag og bókhaldi. Sjóðurinn veitir annars vegar fé til þeirra fjárfestingarlánasjóða, er veita einstök lán til framkvæmda, og hins vegar til meiri háttar opinberra framkvæmda.

Framkvæmdasjóður tekur við öllum eignum og skuldum Framkvæmdabankans, og enn fremur tekur sjóðurinn við því fé Mótvirðissjóðs, sem var í vörzlu bankans með nokkurri undantekningu. Sjóðnum er heimilt að afla lánsfjár bæði innan lands og erlendis. Ríkissjóður ábyrgist allar innlendar skuldbindingar sjóðsins auk þeirra erlendu og innlendu

skuldbindinga, er sjóðurinn tekur við af Framkvæmdabankanum.

Stjórn Framkvæmdasjóðs er í höndum 7 manna kosinna á Alþingi til fjögurra ára í senn. Verkefni stjórnarinnar er að taka ákvarðanir um lánveitingar og ráðstöfun á fjármunum sjóðsins, að taka ákvarðanir varðandi árlegar heildaráætlanir um ráðstöfunarfé sjóðsins, bæði eigin fé og lánsfé, að kveða á um vaxtakjör á útlánum sjóðsins og enn fremur að úrskurða reikninga, ráðstafa hreinum tekjum og ákvarða afskriftir á kröfum sjóðsins. Að öðru leyti er umsjá og rekstur Framkvæmdasjóðs í höndum Seðlabankans, er hefur á hendi bókhald hans og daglegan rekstur, svo og skýrslugerð alla.

Stjórn Framkvæmdasjóðs er nú þannig skipuð:

Jóhann Hafstein, dómsmálaráðherra,
formaður,
Dr. Gylfi Þ. Gíslason, viðskiptamálaráðherra,
varaformaður,
Eysteinn Jónsson, alþingismaður,
Gunnlaugur Pétursson, borgarritari,
Jón G. Sólmes, bankastjóri,
Lúðvík Jósepsson, alþingismaður,
Tómas Árnason, hæstaréttarlögmaður.

Reikningar Framkvæmdasjóðs. Eins og fram kemur af rekstrarreikningi, námu hreinar tekjur Framkvæmdasjóðs á árinu 1967 28,5 millj. kr., en hreinar tekjur Mótvirðissjóðs 17,8 millj. kr. Samtals námu hreinar tekjur Framkvæmdasjóðs og Mótvirðissjóðs 46,3 millj. kr.

Af hreinum tekjum Framkvæmdasjóðs á árinu, að viðbættum óráðstöfuðum tekjuafgangi frá fyrra ári og eignabreytingum ársins, voru 35,0 millj. kr. lagðar við höfuðstól og 1,0 millj. kr. í varasjóð.

Samanlagt námu eiginfjárreikningar Framkvæmdasjóðs í árslok 378,4 millj. kr. Þá var 0,65 millj. kr. varið til styrkveitingar í tilefni 20 ára afmælis Marshallaðstoðarinnar, en fé Framkvæmdasjóðs og Mótvirðissjóðs á rætur að rekja til þeirrar aðstoðar sem kunnugt er.

Hreinum tekjum Mótvirðissjóðs var bætt við höfuðstól sjóðsins, er nam í árslok 354,3 millj. kr., en af fé Mótvirðissjóðs voru á árinu 39,2 millj. kr. yfirfærðar til Atvinnujöfnunarsjóðs samkvæmt lögum nr. 69/1966.

Gengisbreytingin í nóvember 1967 olli verulegri hækkun erlendra skulda Framkvæmdasjóðs, eða um 298 millj. kr., og námu þær í árslok 1469 millj. kr. samkvæmt hinu nýja gengi. Heildarútlán Framkvæmdasjóðs og Mótvirðissjóðs námu í árslok 2232 millj. kr. og hafa þá að sjálfsögðu einnig verið hækkuð þau lán, er endurlánuð hafa verið af erlendu lánsfé.

Varðandi lánastarfsemi Framkvæmdasjóðs vísast til þess, sem segir í undirkaflanum um Framkvæmdasjóð og fjárfestingarlánasjóði hér á eftir.

Framkvæmda- og fjáröflunaráætlun 1967. Eins og skýrt hefur verið frá í fyrri ársskýrslum Seðlabankans, hafa Seðlabankinn og Efnahagsstofnunin með höndum undirbúning hinna árlegu framkvæmda- og fjáröflunaráætlana ríkisstjórnarinnar. Annast Seðlabankinn þann hluta áætlunarinnar, sem varðar fjárfestingarlánasjóði og fjáröflun til fyrirtækja.

Áætlun ársins 1967 var með líku sniði og árið áður, að því er framkvæmdir varðar. Opinberar framkvæmdir voru að mestu leyti þær sömu, en þó var að þessu sinni tekin inn í áætlunina fjárútvægum til Byggingaráætlunar ríkisins, 30 millj. kr., og Búrfellsvirkjunar 25 millj. kr. Enn fremur voru nú teknir inn í áætlunina tveir nýir fjárfestingarlánasjóðir, er hófu starfsemi á árinu 1967, en þeir eru Lánasjóður sveitarfélaga og Stofnlánadeild verzlunarfyrirtækja.

Veigamiklar breytingar miðað við árið 1966 urðu hins vegar á áætluninni, að því er fjáröflun varðar. Áætlunin í heild hækkaði verulega og nam 520 millj. kr., sem var 206 millj. kr. hærra en árið áður. Hækkun þessi stafaði að mestu leyti af því, að fé Framkvæmdasjóðs kom nú í fyrsta sinn inn í áætlunina, en lögin um Framkvæmdasjóð tóku, sem kunnugt er, gildi 1. janúar 1967. Fé Framkvæmdasjóðs í áætluninni nam 112 millj. kr. Þá varð enn fremur sú breyting á framkvæmd fjáröflunarinnar, að 10% af aukningu innlána viðskiptabankanna, sem um var samið að gengi til framkvæmdaáætlunarinnar 1967 með sama hætti og undanfarin ár, var nú tekið að láni af Framkvæmdasjóði, sem endurlánaði féð síðan til hinna ýmsu fjárfest-

ingarlánasjóða. Fjáröflunaráætluninni 1967 var þannig skipt í tvo meginhluta: annars vegar var fé Framkvæmdasjóðs ásamt lánsfé frá viðskiptabönkunum og Atvinnuleysistryggingarsjóði, alls 212 millj. kr., og skyldi fé þetta lánað til hinna ýmsu fjárfestingarlánasjóða og Byggingaráætlunar ríkisins, en hins vegar var fjáröflun ríkissjóðs sjálfs, sem að uppruna var nýtt spariskírteinafé og endurgreitt spariskírteinafé, PL-480 lánsfé, endurgreiðslur af ensku framkvæmdaláni og greiðsluafgangur 1966, alls 308 millj. kr., og verður nánar gerð grein fyrir þessari fjáröflun síðar í þessum kafla.

Lánastarfsemi Framkvæmdasjóðs og fjárfestingarlánasjóðir. Þeir fjárfestingarlánasjóðir, sem lánað var innan fjáröflunaráætlunarinnar 1967, voru alls átta eða tveim fleiri en árið áður, eins og fyrr er getið. Gerði áætlunin ráð fyrir lánveitingum til sjóðanna að fjárhæð 182 millj. kr., en lán úr Atvinnuleysistryggingarsjóði, að fjárhæð 30 millj. kr., gengi til Byggingaráætlunar ríkisins.

Á árinu var lokið lánveitingum til sjóðanna, að fjárhæð 138 millj. kr., og vantaði þannig 44 millj. kr. á, að lánveitingar þessar næðu áætluninni. Bar þar tvennt til, annars vegar reyndist handbært fé Framkvæmdasjóðs mun minna á árinu en gert hafði verið ráð fyrir, þar eð margir lántakendur sjóðsins áttu við mikla greiðsluörðugleika að stríða, og batzt féð því lengur en ætlað hafði verið, en hins vegar varð fé af innlánsaukningu viðskiptabankanna mun minna en áætlað hafði verið í byrjun ársins.

Lánveitingar Framkvæmdasjóðs á árinu 1967 urðu alls 170 millj. kr., þar af var lánað til fjárfestingarlánasjóða 138 millj. kr., eins og að framan greinir, og til annarra framkvæmda 32 millj. kr.

Lánveitingar Framkvæmdasjóðs sundurliðast þannig:

	<i>millj. kr.</i>
Byggingarsjóður verkamanna	7,0
Ferðamálasjóður	5,0
Fiskveiðasjóður	12,0
Iðnlánasjóður	16,0
Lánasjóður sveitarfélaga	5,0
Stofnlánadeild landbúnaðarins	69,0
Stofnlánadeild verzlunarfyrirtækja	4,0
Veðdeild Búnaðarbankans	20,0
Hafnargerðir	7,5
Flugvellir	3,4
Vegagerð	9,6
Síldarverksmiðjur ríkisins	5,0
Búnaðarfélag Ísl. og Stéttarsamb. bænda	3,0
Þjónustu- og samgöngumál	3,5

Samtals 170,0

Á árinu 1967 tók Framkvæmdasjóður eitt lán erlendis að fjárhæð \$ 500.000 eða jafnvirði 21,5 millj. kr. Lán þetta var tekið hjá Viðreisnarsjóði Evrópuráðsins og endurlánað innan lands til framkvæmda í samgöngumálum á Vestfjörðum. Lánið endurgreiðist á árunum 1972—1982.

Heildarlánveitingar Framkvæmdasjóðs og framangreindra fjárfestingarlánasjóða á árinu 1967 urðu 1.147,1 millj. kr., sem er 172,0 millj. kr. hærri fjárhæð en árið áður. Eru þá lán Framkvæmdasjóðs til fjárfestingarlánasjóða ekki meðtalin, þar eð ella yrði um tvítalningu að ræða. Enn fremur er þess að geta, að tölur um lánveitingar þessar eru byggðar á útborguðum fjárhæðum veittra lána, en heildarútlán í árslok 1967, 6.746,3 millj. kr., eru hins vegar

byggð á tölum efnahagsreikninga og ná því til allra útgefina lána.

Lánveitingar sjóðanna 1966 og 1967

og heildarútlán í árslok 1967 (talið í millj. kr.) eru sýnd í eftirfarandi töflu:

	Lán veitt 1966	Lán veitt 1967	Heildar- útlán 31/12 '67
Framkvæmdasjóður Íslands:			
Beinar lánveitingar	126,3	32,0	1.438,4
Lán til fjárfestingarlánasjóða	(61,5)	(138,0)	(793,2)
Byggingarsjóður ríkisins og Veðdeild L. Í.	380,4	519,1	1.830,1
Byggingarsjóður verkamanna	33,4	34,3	243,6
Ferðamálasjóður	6,9	12,5	33,4
Fiskveiðasjóður	201,7	241,5	1.804,2
Iðnlánasjóður	76,6	125,4	294,5
Lánasjóður sveitarfélaga	—	24,1	24,1
Stofnlánadeild landbúnaðarins	146,7	134,2	945,1
Stofnlánadeild verzlunarfyrirtækja	—	11,5	11,5
Veðdeild Búnaðarbankans	3,1	12,5	121,4
	975,1	1.147,1	6.746,3

Fjárhæðir þær, sem taldar eru lánveitingar Framkvæmdasjóðs árið 1966, eru raunverulegar lánveitingar Framkvæmdabankans það ár, en sjóðurinn tók við af bankanum í ársbyrjun 1967.

Þá er og þess að geta, að í ársbyrjun 1967 tók Fiskveiðasjóður við öllum eignum og skuldum Stofnlánadeildar sjávarútvegsins og Skuldaskilasjóðs útvegs- manna samkvæmt lögum nr. 75/1966, og eru fyrri útlán þessara aðilja innifalin í heildarútlánum Fiskveiðasjóðs í árslok 1967.

Fjáröflun til opinberra framkvæmda. Fjáröflun til opinberra framkvæmda samkvæmt áætluninni 1967 nam 308 millj. kr. Var gengið að fullu frá 304,9 millj. kr. af þeirri fjárhæð á árinu, en 3,2 millj. kr. til hafnarframkvæmda færðust fram á árið 1968 vegna seinkunar framkvæmda. Taflan hér á eftir sýnir fjármögnun opinberra framkvæmda á framkvæmda- og fjáröflunaráætluninni 1967 (talið í millj. kr.).

	Spariskír- teinalán og endurgr. spariskír- teini	PI-480 lán	Endur- gr. af ensku framkv.- láni	Greiðslu- afg. ríkis- sjóðs 1966	Sam- tals
Rafmagnsveitur ríkisins	28,0	17,0	—	—	45,0
Gufuveita í Reykjahlíð	5,0	—	—	—	5,0
Hafnir	30,0	24,8	—	—	54,8
Vegir	53,6	—	—	27,0	80,6
Kísilvegur	29,5	—	—	—	29,5
Flugmál	23,2	—	—	—	23,2
Keflavíkurflugvöllur	9,8	—	—	—	9,8
Skólar	4,0	—	—	13,0	17,0
Sjúkrahús	2,0	—	—	13,0	15,0
Búrfellsvirkjun	—	—	25,0	—	25,0
Samtals	185,1	41,8	25,0	53,0	304,9

Fjár til hinna opinberu framkvæmda var samkvæmt þessu aflað með fernum hætti.

Í fyrsta lagi var um að ræða nýtt spariskírteinafé og endurgreitt spariskírteinafé, þ. e. endurgreiðslur til ríkissjóðs af útlánum fyrri ára. Samkvæmt lögum frá Alþingi nr. 22/1967 heimilast fjármálaráðherra fyrir hönd ríkissjóðs að gefa út til sölu innan lands ríkisskuldabréf eða spariskírteini að upphæð allt að 125 millj. kr. Heimild þessa notaði fjármálaráðherra þannig, að gefin voru út spariskírteini að fjárhæð 50 millj. kr. í maí 1967. Stóð sala þeirra yfir fram í nóvember, en í þeim sama mánuði voru gefin út til viðbótar 75 millj. kr. í spariskírteinum, og seldist sú útgáfa mjög ört, og var hún búin fyrir lok mánaðarins.

Spariskírteinin voru með sömu kjörum og árið áður, þ. e. meðalvextir voru 6% og lánstíminn 12 ár. Enn fremur eru greiðslur afborgana og vaxta bundnar byggingarvísitölu Hagstofu Íslands. Seðlabankinn annaðist allan undirbúning og framkvæmd lántökunnar með sama hætti og undanfarin ár.

Andvirði spariskírteinnanna var endurlánað til 12 ára með 6¼% ársvöxtum. Árið 1967 var fjórða árið í röð, sem ríkissjóður aflar fjár til opinberra framkvæmda með sölu spariskírteina. Nemur heildarfjárhæð seldra spariskírteina þessara fjögurra ára alls 375 millj. kr., og var sú fjárhæð öll útistandandi í árslok 1967. Í janúarmánuði 1968 getur hafizt innlausn þeirra spariskírteina, er út voru gefin 1964.

Í öðru lagi var fjár til hinna opinberu framkvæmda aflað af svo nefndu PL-

480 fé, sem er andvirði landbúnaðarafurða keyptrá í Bandaríkjunum samkvæmt sérstökum samningi milli ríkisstjórnar Íslands og Bandaríkjastjórnar. Samkvæmt samningnum eru 70% vörukaupanna lánuð í dollurum til 17 ára með 4½% ársvöxtum. Til lánveitinga af vörukaupasamningnum 1967 munu væntanlega verða alls um 38 millj. kr.

Lán það, er ríkissjóður tók í Bretlandi 1962, var endurlánað innan lands til skemmri tíma en hið erlenda lán, þannig að nokkur fjárhæð losnar árlega, sem lána má á ný. Á árinu 1967 voru 25 millj. kr. af fé þessu lánaðar til Búrfellsvirkjunar samkvæmt framkvæmdaáætluninni.

Loks var 53 millj. kr. af greiðsluafgangi ríkissjóðs 1966 varið til framkvæmda samkvæmt framkvæmdaáætluninni 1967, þar af 27 millj. kr. til vegagerðar, 13 millj. kr. til bygginga við menntaskólana og 13 millj. kr. til viðbyggingar Landspítalans.

Ríkisábyrgðasjóður. Starfsemi Ríkisábyrgðasjóðs var með sama sniði nú og verið hefur undanfarin ár, fyrirgreiðsla um veitingu ríkisábyrgða, innlausn og innheimta krafna, sem á ríkissjóð falla sem ábyrgðaraðila, og umsjá lána, sem ríkissjóður hefur veitt.

Nýjar ábyrgðir urðu nokkru fleiri nú en árið 1966 eða samtals 874 á móti 808 árið 1966. Fjölgunin er á ábyrgðum á lánnum byggingarsamvinnufélaga, sem urðu 762 eða 133 fleiri en árið áður. Öðrum ábyrgðum fækkaði um 67. Urðu þær 112, en voru 179 árið áður.

Upphæð nýrra ábyrgða lækkaði mjög mikið. Nam hún alls 618 millj. kr., en

var 1537 millj. kr. árið áður. Hér fer á eftir yfirlit yfir nýjar ábyrgðir árin 1966 og 1967.

	1966		1967	
	millj. kr.	tala	millj. kr.	tala
Hafnargerðir og dráttarbrautir	57	30	39	
Vatnsveitur	13	26	11	
Fiskiðnaður, síldarverksm. og síldarflutningar	136	43	51	
Iðnaður	56	4	31	
Landbúnaður	3	—	—	
Raforlumál	1.052	1	101	
Samgöngur	68	1	238	
Annað	29	7	11	
	1.414	112	482	
Byggingarsamvinnufélög ..	123	762	136	
Alls	1.537	874	618	

Eins og sjá má af yfirlitinu, eru það einkum ábyrgðir til raforlumála, sem lækka, en þær voru mjög miklar 1966 vegna láns samninga varðandi Búrfells-virkjun, er þá voru gerðir. Á árinu var veitt ein ábyrgð vegna lántöku Landsvirkjunar til kaupa á gastúrbínum í Þýzkalandi, 101 millj. kr. Allmikið var á árinu um ábyrgðaveitingar til fiskvinnslustöðva og síldarverksmiðja, en þó minna en áður. Meginhluti ábyrgða til iðnaðar er vegna skuldabréfaútgáfu Iðnlánasjóðs. Flugfélag Íslands h. f. keypti á árinu nýja flugvél til millilandaflugs,

og var í því sambandi veitt ríkisábyrgð að fjárhæð 238 millj. kr.

Greiðslur Ríkisábyrgðasjóðs vegna vanskila jukust mjög mikið á árinu, frá því sem áður var. Urðu þær alls 113 millj. kr. og hækkuðu um 78 millj. kr. frá árinu áður. Hér fer á eftir yfirlit yfir greiðslurnar árin 1965—1967 í millj. kr.

	1965	1966	1967
Innleystar kröfur	179	108	178
Endurgreiðslur skuldara ..	124	73	65
Nettógreiðslur	55	35	113
Vaxtafærslur meðtaldar í innleystum kröfum	6	4	5
	49	31	108

Eins og sjá má á yfirliti þessu, hefur upphæð innleystra krafna aukizt mjög mikið eða um 70 millj. kr., þegar vaxtafærslur eru dregnar frá. Endurgreiðslur hafa hins vegar lækkað um 8 millj. kr.

Greiðslur á árinu voru eins og áður einkum vegna fiskiðnaðar, hafnargerða og togaraútgerðar, en nú jafnframt vegna samgangna. Erfiðleikar þeir, sem sjávarútvegurinn átti við að etja á árinu 1967, valda mestu um vanskil fiskiðnaðarins, en munu jafnframt eiga verulegan þátt í auknum vanskilum bæjarfélaga.

6. Reikningshreyfingar Seðlabankans

Árið 1967 hækkaði niðurstöðutala efnahagsreiknings Seðlabankans um 495,0 millj. kr., en af þeirri hækkun eiga rúmlega 220 millj. kr. rætur að rekja til gengisbreytingarinnar, sem varð 24. nóvember. Hækkunin var að öðru leyti einkum fólgin í aukningu innstæðna og skulda innlánsstofnana

Gjaldeyrissreikningar

	Í millj. kr.	
	Árslok 1967	Hreyfingar árið 1967
Eignir:		
Gulleign	57,9	+ 14,2
Alþjóðagjaldeyrissjóður (nettó)	÷ 0,8	÷ 161,4
Erlendir bankar	412,2	÷ 252,5
Erlend verðbréf og víxlar	1.328,9	÷ 301,5
Vöruskiptareikningar	63,1	+ 38,7
Eignir alls	1.861,3	÷ 662,5
Skuldir:		
Erlendir bankar	252,8	÷ 169,2
Vöruskiptareikningar	93,0	+ 120,6
Erlend lán til langs tíma .	149,6	÷ 27,7
Skuldir alls	495,4	÷ 76,3
Nettóeign	1.365,9	÷ 738,8

Hreyfingar á gjaldeyrissreikningum bankans eru sýndar á töflunni hér að ofan. Nettóstaða gagnvart Alþjóðagjaldeyrissjóðnum versnaði um 161 millj. kr. vegna lántöku hjá sjóðnum í byrjun nóvember. Lækkun erlendra innstæðna og erlendra verðbréfa var mjög mikil, og einnig jukust skuldir við erlenda banka verulega á árinu. Staða vöruskiptareikninga var hins vegar nokkru betri en í árslok 1966. Við samanburð á stöðu gjaldeyrissreikninga í árslokinn 1966 og í árs-

lok 1967 verður að hafa í huga áhrif gengisbreytingarinnar í nóvember.

Staða innlánsstofnana

	Í millj. kr.	
	Árslok 1967	Hreyfingar árið 1967
Skuldir:		
Viðskiptareikn. og tékkar	÷ 257,7	÷ 191,6
Lán gegn verðbréfum .	÷ 173,0	÷ 148,7
Endurkeyptir víxlar ...	÷ 1.304,0	+ 6,7
Skuldir alls	÷ 1.734,7	÷ 333,6
Innstæður:		
Viðskipta- og uppsagn- arreikningar	+ 149,7	÷ 24,7
Bundnir reikningar ..	+ 1.910,6	+ 180,7
Innstæður alls	+ 2.060,3	+ 156,0
Nettóinnstæður	+ 325,6	÷ 177,6

Á töflunni að ofan koma fram breytingar á stöðu innlánsstofnana við Seðlabankann á árinu 1967. Staða þeirra á viðskiptareikningum og lánnum gegn verðbréfum versnaði um 365 millj. kr., en aukning varð á bundnum innstæðum að upphæð 181 millj. kr.

Staða fjárfestingarlánastofnana

	Í millj. kr.	
	Árslok 1967	Hreyfingar árið 1967
Skuldir:		
Stofnlánadeild sjávar- útvegsins	÷ 193,0	+ 0,8
Reikningsskuldir annarra stofnana	÷ 155,8	÷ 136,6
Lán gegn verðbréfum ..	÷ 6,7	+ 20,0
Skuldabréf ýmissa stofnana	÷ 263,2	÷ 40,0
Skuldir alls	÷ 618,7	÷ 155,8
Innstæður á viðskiptareikn.	+ 86,9	÷ 36,3
Nettóskuldir	÷ 531,8	÷ 192,1

Samkvæmt töflunni neðst á fyrri síðu jukust nettóskuldir fjárfestingarlánastofnana við bankann um 192 millj. kr. á árinu 1967, en mestur hluti þeirrar aukningar orsakaðist af hækkun reikningsskulda ýmissa stofnana, svo og af auknum skuldabréfakaupum bankans á árinu.

Staða ríkissjóðs og ríkisstofnana

Í millj. kr.

Skuldir:	Árslok Hreyfingar	
	1967	árið 1967
Aðalviðskiptareikningur	+203,6	+203,6
Ýmsir ríkisreikningar ..	+150,3	+37,9
Skuldabréf ríkissj. og ríkisstofnana	+224,1	+34,8
Skuldir alls	+578,0	+276,3
Innstæður:		
Aðalviðskiptareikningur	0,0	+82,6
Ýmsir ríkisreikningar ..	+217,2	+149,9
Ríkisstofnanir (nettó) ..	+337,7	+51,6
Innstæður alls	+554,9	+180,9
Nettóinnstæður	+23,1	+457,2

Aðstaða ríkissjóðs og ríkisstofnana gagnvart Seðlabankanum versnaði um 457 millj. kr. á árinu 1967, svo sem fram kemur af töflunni hér að ofan. Staða aðalviðskiptareiknings átti þar mestan hlut að, en hún var 286 millj. kr. lakari en í árslok 1966. Einnig versnaði staða ýmissa ríkisreikninga alls um 188 millj. kr. á árinu.

Ráðstöfun umráðafjár Seðlabankans

Í millj. kr.

Umráðafé:	1966	1967
Seðlar í umferð	1.084,4	1.035,0
Innstæður innlánsstofnana	1.004,3	2.060,3
Innstæður fjárfestingarlánastofnana	123,2	86,9
Innstæður ríkissj. og ríkisstofnana	735,8	554,9
Mótvirðisfé	109,9	103,1
Gengisbreytingareikningur.	—	221,2
Stofnfé og ýmsir sjóðir ..	309,1	335,3
	(4.347,7)	(4.396,7)
Ráðstöfun:		
Gjaldeyrisreikningar (nettó)	2.104,8	1.365,9
Skuldir innlánsstofnana ..	1.401,1	1.734,7
Skuldir fjárfestingarlánastofnana	462,9	618,7
Skuldir ríkissj. og ríkisstofnana	301,7	578,0
Ýmislegt (nettó)	77,2	99,4
	(4.347,7)	(4.396,7)

Yfirlit um umráðafé Seðlabankans og ráðstöfun þess er sýnd á töflunni að ofan. Innstæður innlánsstofnana mynda sem fyrr drýgstan hluta umráðafjárins, en seðlar í umferð mynda einnig verulegan hluta þess. Umráðafé er hins vegar að mestu leyti bundið í nettógjalddeyri og skuldum innlánsstofnana. Hlutdeild gjaldeyrisvarasjóðsins minnkaði um 739 millj. kr. á árinu, en skuldir innlánsstofnana fóru vaxandi.

Rekstrarhagnaður Seðlabankans samkvæmt rekstrarreikningi fyrir árið 1967 varð 8,2 millj. kr., en færðir voru til gjalda vextir af eigin sjóðum að upphæð 14,0 millj. kr. og arður af stofnfé reiknaður 7,0 millj. kr. Heildarhækkun á eigin sjóðum bankans nam 26,2 millj. kr. á árinu.

7. Stjórn bankans o. fl.

Bankastjórnin endurkaus dr. Jóhannes Nordal, bankastjóra, formann bankastjórnarinnar til þriggja ára, talið frá 1. apríl 1967.

Hinn 1. ágúst 1967 lét Jón G. Maríason af störfum sem bankastjóri fyrir aldurs sakir.

Jón G. Maríasson er fæddur 24. september 1898 og hóf starf við Landsbankann á Ísafirði 1919. Hann varð aðstoðarbankastjóri við Landsbankann 1936 og bankastjóri 1945. Hann varð bankastjóri Landsbanka Íslands, Seðlabanka, árið 1957 og síðan Seðlabanka Íslands frá 1961.

Jón G. Maríasson hefur átt einstæðan starfsferil sem bankamaður og bankastjóri í þau tæp 50 ár, sem hann helgaði Landsbankanum og Seðlabankanum starfskrafta sína. Ber á þessum vettvangi sérstaklega að geta þess, hve mikinn og drjúgan þátt hann hefur átt í því að móta starf Seðlabankans frá 1958. Í heiðurssamkvæmi, sem bankastjórnin hélt Jóni í desember sl. var tilkynnt, að bankinn myndi efna til stvrkja fyrir starfsmenn, og myndu styrkirir bera heitið Kynnisfararstyrkir Jóns G. Maríassonar.

Davíð Ólafsson var skipaður bankastjóri við Seðlabankann 1. ágúst 1967. Hann er fæddur 1916 og varð hagfræðingur frá háskólanum í Kiel 1939. Fiskimálstjóri var hann frá 1940 til 1967 og alþingismaður frá 1963 til 1967.

Björn Tryggvason, sem verið hefur skrifstofustjóri bankans frá 1958, var

skipaður aðstoðarbankastjóri frá 14. ágúst 1967.

Hér fer á eftir skrá um bankastjórn, bankaráð og helztu starfsmenn bankans í árslok 1967:

Bankastjórn:

Dr. Jóhannes Nordal, formaður
Sigtryggur Klemenzson
Davíð Ólafsson

Bankaráð:

Birgir Kjaran, hagfræðingur, formaður
Emil Jónsson, ráðherra, varaformaður
Ingi R. Helgason, hæstaréttarlögmaður
Ólafur Björnsson, prófessor
Sigurjón Guðmundsson, framkvæmdastjóri.

Embættismenn:

Aðstoðarbankastjóri, Björn Tryggvason
Framkvæmdastjóri Framkvæmda- og
Ríkisábyrgðasjóðs, Guðmundur B. Ólafsson
Hagfræðingur, Sigurgeir Jónsson.

Aðalféhirðir, Þorvarður Þorvarðsson
Forstöðumaður endurskoðunardeildar
og bankaeftirlits, Georg Hansen
Skrifstofustjóri, Sigurður Örn Einarsson
Aðalbókari, Jóhann T. Ingjaldsson
Forstöðumaður gjaldeyriseftirlits,
Sigurður Jóhannesson
Forstöðumaður greiðslujafnaðardeildar,
Ólafur Tómasson
Skrifstofustjóri Framkvæmda- og
Ríkisábyrgðasjóðs, Benedikt Antonsson
Aðalbókari Framkvæmda- og
Ríkisábyrgðasjóðs, Harald S. Andrésson
Lögfræðingur við Framkvæmda- og
Ríkisábyrgðasjóð, Björn Ólaf.

Deildarstjórar og fulltrúar:

Aðalfjánhirzla, Stefán G. Þórarinsson
Afgreiðsla, Sighvatur Jónsson
Ávisanaskipti, Jón H. Friðsteinsson
— lögfræðingur, Sveinbjörn Hafliðason
Bankaeftirlit, Gunnlaugur Arnórsson
Endurkaupadeild, Stefán B. Stefánsson
Endurskoðunardeild, Pétur Urbancic
Gjaldeyriseftirlit, Þór Halldórsson
Hagfræðideild, Grétar Áss Sigurðsson
Seðlagreining, Torfi Ólafsson.

Útgáfustarfsemi og bókasafn:

Ritstj. Fjármálatíðinda, Valdimar Kristinsson
Bóka- og skjalavörður, Haraldur Hannesson.

Mynt- og seðlamál. Í ársskýrslu bankans fyrir 1966 var greint frá myntsamningi hans og ríkissjóðs, sem gerir ráð fyrir yfirtöku af hálfu Seðlabankans á útgáfu myntar. Samningurinn komst ekki til framkvæmda á árinu, þar sem ekki tókst að skapa nauðsynlega aðstöðu fyrir bankann til geymslu og dreifingar á myntinni.

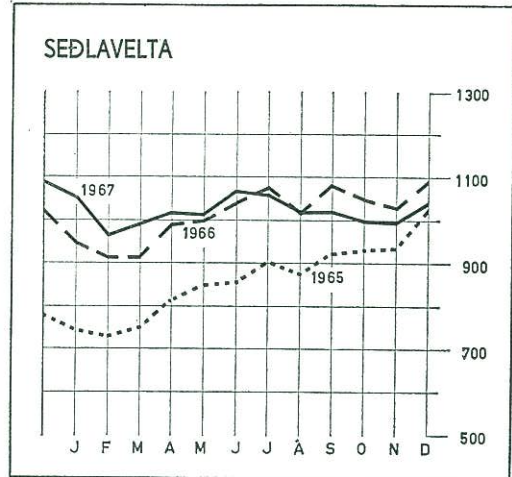
Breyting er nú að verða á húsnæðismálum bankans, og í því sambandi mun hann fljótlega hefja útgáfu og dreifingu myntar. Er nýr 10 króna peningur tilbúinn til útgáfu nú á næstunni.

Á vegum bankans hefur verið samið frumvarp um innlendan gjaldmiðil, sem ríkisstjórnin hefur nú lagt fyrir Alþingi.

Engin breyting varð á seðlaútgáfu á árinu.

Í 12. töflu hér aftast í skýrslunni er sýnd seðlavelta í mánaðarlok, meðal-seðlavelta hvers mánaðar og seðlavelta í mánaðarlok að frádregnum seðlum í sjóði viðskiptabanka og ríkissjóðs. Breytt reikningsaðferð á árinu 1967 leiddi til hækkunar á seðlum í sjóði banka og ríkissjóðs, og er seðlaveltan að þeim frádregnum því ekki sambærileg við tölur fyrri ára. Seðlaveltan á árinu 1967 varð hæst hinn 22. desember, 1.127,4 millj. kr. Lægst varð hún 23. febrúar, 929,9 millj. kr. Í 13. töflu er sýnd skipting seðlamagnsins eftir seðlastærðum.

Fundur með sparisjóðsstjórum. Bankinn bauð sparisjóðsstjórum eða fulltrúum sparisjóða til fundar í aprílmánuði. Komu á fundinn alls 36 fulltrúar 32 sparisjóða. Fundur þessi reyndist mjög gagnlegur. Voru ýmis mál kynnt á fundinum, þ. á m. peningamál og ýmis ný-

mæli, sem á döfinni eru í bankamálum. Auk þess voru sameiginleg hagsmunamál rædd.

Fyrir fundinn héldu sparisjóðsstjórnir stofnfund Sambands íslenskra sparisjóða.

Byggingamál bankans. Áfram var unnið að frambúðarlausn á byggingarmáli bankans, en hann er enn, eins og kunnugt er, í þröngu sambýli við Landsbankann í þremur húseignum við Austurstræti og Hafnarstræti.

Náðist samkomulag á árinu við Reykjavíkurborg um makaskipti á eignunum Fríkirkjuvegur 11 og Lækjargata 4, m. a. með því skilyrði af hálfu borgarinnar, að fram komi lausn um bankabygginguna, skipulagsleg og byggingarleg, sem borgaryfirvöld telji viðunandi. Er byggingu bankans ætlaður staður við Fríkirkjuveg 11 og að hluta að Fríkirkjuvegi 13, enda haldist núverandi almenningsgarður að mestu óskertur. Hefur bankinn samkvæmt samningi við Reykjavíkurborg efnt til samkeppni

arkitekta um útlit og staðsetningu bankahússins.

Í athugun er að rýma Ingólfshvol vegna eldhættu, og til bráðabirgðalausnar á húsnæðisvandamálum bankans flytur Seðlabankinn fljótlega starfsemi sína að miklu leyti í Edinborgarhúsið við Hafnarstræti, en það er í eigu Landsbankans. Flyzt þá aðalafgreiðsla bankans í vesturenda þess húss. Þess skal getið, að öll starfsemi Framkvæmdasjóðs og Ríkisábyrgðasjóðs verður flutt á næstunni í Edinborgarhúsið, en til þessa hefur starfsemin verið til húsa að Hverfisgötu 6.

Útgáfustarfsemi. Seðlabankinn gaf út á árinu handbókina ICELAND 1966. Bókin er á ensku, eins og nafnið bendir til, og er því einkum ætluð útlendum lesendum. Í bókinni er vikið að flestum hliðum þjóðlífsins, bæði frá sögulegu sjónarmiði og þó einkum er varðar nú-

tímann fram til 1966. Landsbanki Íslands gaf fjórum sinnum út bækur með þessu nafni og í svipuðum tilgangi. Var það á árunum 1926, 1930, 1936 og 1946. Þó að bók Seðlabankans sé verulega stærri og að nokkru leyti öðru vísi gerð en fyrri bækurnar, má telja hana framhald á þessari útgáfu.

Bókinni hefur verið dreift af Seðlabankanum og utanríkisráðuneytinu til allra helztu fjármálastofnana og annarra erlendra aðila, sem Ísland hefur samband við. Einnig hafa margar stofnanir og einstaklingar keypt bókina til dreifingar erlendis, og hún hefur verið boðin bókasöfnum um allan heim, sem mörg hafa gert pantanir. Er þess vænt, að bókin stuðli verulega að aukinni þekkingu á Íslandi.

Bankinn gaf auk þess út á árinu tímaritið Fjármálatíðindi, 14. árgang. Ákveðin var á árinu samvinna við Efnahagsstofnunina um efnisöflun í ritið.

REIKNINGAR
1967

EIGNIR	Krónur	aur.
GULLFORÐI	57 869 082	10
ERLENDAR EIGNIR:		
a) Erlendir bankar o. fl. kr. 412.253.692,38		
b) Erlend verðbréf og ríkisvixlar — 1.275.602.214,41		
c) Erlendir vixlar — 53.296.366,50		
d) Vöruskiptareikningar — 63.073.970,60	1 804 226 243	89
KVÓTI ÍSLANDS HJÁ ALÞJÓÐAGJALDEYRISJÓÐNUM:		
a) Gullframlag kr. 213.750.000,00	855 000 000	00
b) Krónuframlag — 641.250.000,00		
INNLAÑSSTOFNANIR:		
a) Óinnleystir tékkar kr. 2.764.131,78		
b) Reikningsskuldir — 254.980.107,98		
c) Lán gegn verðbréfum — 173.000.000,00		
d) Endurkeyptir vixlar — 1.303.992.000,00	1 734 736 239	76
FJÁRFESTINGARLÁNASTOFNANIR:		
a) Reikningsskuldir kr. 155.825.495,54		
b) Lán gegn verðbréfum — 6.700.000,00		
c) Stofnlánadeildin — 192.959.480,00	355 484 975	54
SKULDIR Á HLAUPAREIKNINGI:		
a) Aðalviðskiptareikningur ríkissjóðs kr. 203.644.924,57		
b) Aðrir ríkisreikningar — 129.838.353,60		
c) Lán ríkissjóðs vegna Alþjóðastofnana — 20.496.681,09		
d) Ríkisstofnanir — 1.798.143,18		
e) Aðrir reikningar — 8.184.797,54	363 962 899	98
INNLEND VERÐBRÉF:		
a) Ríkissjóður og ríkisstofnanir kr. 74.529.672,66		
b) Veðdeild Landsbanka Íslands — 113.582.571,75		
c) Aðrar fjárfestingarlánastofnanir — 149.649.905,53		
d) Bæjar- og sveitarfélög — 62.455.918,86		
e) Endurlánað erlent lánsfé — 149.599.456,06		
f) Önnur verðbréf — 43.185.305,18	593 002 830	04
BANKABYGGINGAR MEÐ BÚNAÐI OG AÐRAR FASTEIGNIR	2 000 000	00
ÝMSIR SKULDUNAUTAR	17 844 706	01
ÓGREIDDIR VEXTIR	15 329 240	00
PENINGAR Í SJÓÐI	451 610	62
KR.	5 799 907 827	94

Efnahagur 31. desember 1967

SKULDIR	Krónur	aur.
SEÐLAR	1 034 953 150	00
INNLAÑSSTOFNANIR:		
a) Almennar innstæður	kr. 146.536.857,01	
b) Innstæður á uppsagnarreikningum	— 3.221.122,03	
c) Bundnar innstæður	— 1.910.587.631,65	
	2 060 345 610	69
FJÁRFESTINGARLÁNASTOFNANIR	86 892 438	65
INNSTÆÐUR Á HLAUPAREIKNINGI:		
a) Ríkissjóðsreikningar	kr. 217.148.755,49	
b) Ríkisstofnanir, almennar innstæður	— 225.342.544,35	
c) Ríkisstofnanir, uppsagnarreikningar	— 114.171.000,00	
d) Aðrir reikningar	— 24.250.280,95	
	580 912 580	79
MÓTVIRÐISFÉ:		
a) Lokaður reikningur	kr. 35.658.206,86	
b) Mótvirðissjóður 1961	— 63.875.693,20	
c) Mótvirði vörkuupalána	— 3.551.429,05	
	103 085 329	11
INNSTÆÐUR ALÞJÓÐAGJALDEYRISSJÓÐS	855 768 156	02
INNSTÆÐUR ALÞJÓÐABANKA	6 368 594	39
ERLENDAR SKULDIR:		
a) Erlendir bankar o. fl.	kr. 252.790.924,32	
b) Vöruskiptareikningar	— 92.995.059,22	
c) Erlend lán til langs tíma	— 149.599.456,06	
	495 385 439	60
ÝMSIR SKULDHEIMTUMENN	7 322 374	48
FYRIRFRAM GREIDDIR VEXTIR	12 411 300	00
GENGISBREYTINGAREIKNINGUR	221 155 649	94
ARÐSJÓÐUR	25 483 838	00
STOFNFÉ	100 000 000	00
VARASJÓÐUR	145 000 000	00
ÝMSIR EIGINFJÁRREIKNINGAR	63 539 521	32
ÓRÁÐSTAFADUR TEKJUAFGANGUR:		
a) Frá árinu 1966	kr. 1.988.633,49	
b) Samkvæmt rekstrarreikningi 1967	— 8.185.211,46	
	kr. 10.173.844,95	
FRÁ DREGST:		
a) Lagt í varasjóð	kr. 3.760.000,00	
b) Lagt í húsbýggingarsjóð ...	— 1.550.000,00	
c) Lagt í arðjöfnunarsjóð	— 1.580.000,00	
d) Afskrifað af fasteignum ...	— 2.000.000,00	
	kr. 8.890.000,00	
	1 283 844	95
KR.	5 799 907 827	94

Reykjavík, 25. janúar 1968.

SEÐLABANKI ÍSLANDS

Jóhannes Nordal

Sigtryggur Klemenzson

Davið Ólafsson

Jóhann T. Ingjaldsson

Seðlabanki Íslands

G J Ö L D	Krónur	aur.
VEXTIR AF INNSTÆÐUM kr. 210.646.809,00		
VEXTIR AF VARASJÓÐI — 9.240.000,00		
VEXTIR AF ÖÐRUM EIGIN SJÓÐUM — 4.760.000,00	224 646 809	00
VEXTIR AF SKULDUM ERLENDIS	6 615 210	00
KOSTNAÐUR VIÐ SEÐLA OG MYNT	5 762 246	38
REKSTRARKOSTNAÐUR	29 842 147	02
ÞÁTTAKA Í KOSTNAÐI VIÐ EFNAHAGSSTOFNUNINA	2 150 000	00
TIL GENGISREIKNINGS	1 409 771	06
TIL RÍKISSJÓÐS SKV. L. NR. 4/1960	2 574 330	36
ARÐUR AF STOFNFÉ SKV. L. NR. 10/1961	7 000 000	00
REKSTRARHAGNAÐUR TIL RÁÐSTÖFUNAR	8 185 211	46
	KR. 288 185 725	28

Framanritaðan efnahags- og rekstrarreikning höfum við endurskoðað og borið saman við bækur bankans, og er hann í samræmi við þær. Einnig höfum við á árinu sannreynt, að verðbréf og aðrar bókfærðar eignir eru fyrir hendi.

Egill Símonarson,
endurskoðandi,
kjörinn af bankaráði.

Georg Hansen,
forstöðumaður endurskoðunardeildar.

Rekstrarreikningur árið 1967

T E K J U R	Krónur	aur.
VEXTIR AF ENDURKEYPTUM VÍXLUM	71 043 696	00
VEXTIR AF ÖÐRUM INNLENDUM LÁNUM	105 560 034	62
VEXTIR AF ERLENDUM LÁNUM OG VERÐBRÉFUM	96 722 948	25
TEKJUR AF KAUPUM OG SÖLU GJALDEYRIS	2 819 542	12
UMBOÐSLAUN AF ERLENDUM YFIRFÆRSLUM	2 329 118	59
ÝMSAR TEKJUR	9 710 385	70
KR.	288 185 725	28

Reikningurinn staðfestist hér með.

Fyrir hönd bankaráðs

Birgir Kjaran,
formaður.

Með skírskotun til framanskráðra yfirlýsinga endurskoðenda og bankaráðs úrskurðast reikningurinn réttur.

Reykjavík, 9. apríl 1968.

Gylfi Þ. Gíslason,
viðskiptamálaráðherra.

Efnahagsreikningur Framkvæmda

EIGNIR	Krónur	aur.
SKULDABRÉF FYRIR LÁNUM	2 231 643 077	90
BANKAINNSTÆÐUR:		
Innstæður í Seðlabanka	kr. 5.573.527,99	
Innstæður í öðrum innlendum bönkum	— 4.004.340,00	99
AÐRAR EIGNIR	4 396 712	50
ÝMSIR VIÐSKIPTAMENN	32 173 242	44
ÁFALLNIR VEXTIR	60 822 227	00
SJÓÐUR	10 000	00
ÁBYRGÐIR	kr. 33.569.339,00	
	KR. 2 338 623 127	83

sjóðs Íslands 31. desember 1967

SKULDIR		Krónur	aur.
ERLEND LÁN		1 469 443 938	28
LÁN FRÁ INNLENDUM BÖNKUM		45 188 000	00
ÓGREIDDUR HLUTI VEITTRA LÁNA		4 131 933	75
ÝMSIR VIÐSKIPTAMENN		13 257 323	25
SKULDIR VIÐ SEÐLABANKANN:			
Viðskiptareikningur	kr. 41.910.068,60		
Aðrir reikningar	— 12.267.272,95	54 177 341	55
ÁFALLNIR VEXTIR		19 705 576	00
MÓTVIRÐISSJÓÐUR:			
Frá fyrra ári	kr. 375.776.980,45		
Yfirfært til Atvinnuþjófnumarsjóðs	— 39.224.027,54		
	kr. 336.552.952,91		
Tekjur 1967	— 17.767.911,94	354 320 864	85
HÖFUÐSTÓLL		353 000 000	00
VARASJÓÐUR		15 000 000	00
AFSKRIFTAREIKNINGUR		10 000 000	00
ÓRÁÐSTAFADUR TEKJUAFGANGUR:			
Frá 1966	kr. 315.814,37		
Skv. rekstrarr. 1967	kr. 28.532.630,08		
Eignabreytingar	— 8.202.871,80	36.735.501,88	
	kr. 37.051.316,25		
Lagt við höfuðstól	kr. 35.000.000,00		
Lagt í varasjóð	— 1.000.000,00		
Styrkveitingar	— 653.166,10	kr. 36.653.166,10	398 150 15
ÁBYRGÐARSKULDBINDINGAR	kr. 33.569.339,00		
		KR. 2 338 623 127	83

Reykjavík, 29. febrúar 1968.

SEÐLABANKI ÍSLANDS

Jóhannes Nordal

Sigtryggur Klemenzson

Davið Ólafsson

Guðmundur B. Ólafsson

Rekstrarreikningur Framkvæmda

G J Ö L D	Krónur	aur.
VEXTIR	59 798 636	76
REKSTRARKOSTNAÐUR:		
Framkvæmdasjóður	kr. 3.660.004,31	
Efnahagsstofnunin (1/3)	— 2.150.000,00	31
TIL MÓTVIRÐISSJÓÐS	17 767 911	94
HREINAR TEKJUR	28 532 630	08
	KR.	111 909 183 09

Framanritaðan efnahags- og rekstrarreikning höfum við endurskoðað og bor-
ið saman við bækur bankans, og er hann í samræmi við þær. Einnig höfum við
á árinu sannreynt, að verðbréf og aðrar bókfærðar eignir eru fyrir hendi.

*Egill Símonarson,
endurskoðandi,
kjörinn af bankaráði.*

*Georg Hansen,
forstöðumaður endurskoðunardeildar.*

sjóðs Íslands árið 1967

TEKJUR	Krónur	aur.
VEXTIR	110 234 884	43
LÁNTÖKUGJÖLD	1 670 000	00
AÐRAR TEKJUR	4 298	66
KR.	111 909 183	09

Með skýrskotun til framanskráðar yfirlýsingar endurskoðenda staðfestir stjórn Framkvæmdasjóðs Íslands reikninginn hér með.

Reykjavík, 5. marz 1968.

Jóhann Hafstein,
formaður.

Efnahagsreikningur Ríkisábyrgðasjóðs

EIGNIR	Krónur	aur.
VERÐBRÉF kr. 359.291.078,15 mótreikn. v/togarlána — 67.549.947,16	291 741 130	99
KRÖFUR VEGNA VANSKILA Á ÁBYRGÐALÁNUM	166 777 493	59
KRÖFUR VEGNA VANSKILA Á LÁNUM RÍKISSJ.: kr. 134.193.261,13 mismunur v/ICA-lána — 1.073.925,85	133 119 335	28
SKULDABRÉF RÍKISSJÓÐS TIL INNHEIMTU	1 585 773 269	84
ÝMSIR SKULDUNAUTAR	15 983 718	24
BANKAINNSTÆÐA	2 952	75
KR.	2 193 397 900	69

Reykjavík, 6. marz 1968.

SEÐLABANKI ÍSLANDS

*Jóhannes Nordal**Sigtryggur Klemenzson**David Ólafsson**Harald S. Andrésson*

31. desember 1967

SKULDIR				Krónur	aur.
RÍKISSJÓÐUR, VIÐSKIPTAREIKNINGUR:					
Frá fyrra ári	kr.	108.578.470,39			
Yfirtekin skuldabréf S.R.	—	12.000.000,00			
			kr.	120.578.470,39	
Afhentar kröfur samkvæmt ákvörðun ríkissjóðs	kr.	33.600.000,00			
Innh. ríkissjóðs v/Ríkisábyrgðasjóðs 1967	—	262.310,79	kr.	33.862.310,79	86 716 159 60
ÝMSIR SKULDHEIMTUMENN				20 676 242	65
SKULDABRÉF RÍKISSJÓÐS TIL INNHEIMTU				1 585 773 269	84
SKULD VIÐ SEÐLABANKANN				1 723 992	97
HÖFUÐSTÓLL 1. JANÚAR 1967	kr.	418.122.438,92			
Eftirst. af verðhækkunartekjum 1961 sbr. lög um Ríkisábyrgðasjóð 2. gr.	kr.	14.059.725,07			
Framlag ríkissjóðs 1967	—	65.000.000,00			
Mismunur á rekstrarreikningi	—	24.608.063,00	kr.	103.667.788,07	
			kr.	521.790.226,99	
Vaxtafærslur fyrri ára	kr.	823.172,35			
Afskriftir	—	22.458.819,01	kr.	23.281.991,36	498 508 235 63
			KR.	2 193 397 900	69

Framanritaðan efnahagsreikning höfum við endurskoðað og borið saman við bækur sjóðsins, og er hann í samræmi við þær. Einnig höfum við á árinu sannreynt, að verðbréf og aðrar bókfærðar eignir eru fyrir hendi.

Egill Símonarson,
endurskoðandi,
kjörinn af bankaráði.

Georg Hansen,
forstöðumaður endurskoðunardeildar.

TÖFLUR

1. tafla. Þjóðarframleiðsla og verðmætaráðstöfun.

	1967 Millj. kr. Verðlag ársins Bráðab.	Aukning í % f. f. ári ¹⁾		
		1967	1966	1965
Þjóðarframleiðsla, verg, markaðsvirði	23.760	÷ 1,5	3,5	5,0
viðskiptakjaraáhrif ²⁾	-	÷ 6,7	0,6	4,5
Þjóðartekjur, vergar, markaðsvirði	-	÷ 8,0	3,7	9,2
+ Innflutningur vöru og þjónustu	10.150	3,9	16,3	9,4
÷ Útflutningur vöru og þjónustu	7.800	÷ 7,9	9,8	11,0
Heildarverðmæti til ráðstöfunar	26.110	5,3	8,0	4,6
Verðmætaráðstöfun:				
Heildarneyzla	18.165	1,7	7,4	4,9
Samneyzla	2.425	5,4	4,7	7,6
Einkaneyzla	15.740	1,2	7,7	4,5
Heildarfjármunamyndun	7.860	12,1	16,6	÷ 2,0
Landbúnaður	535	÷ 11,3	÷ 3,4	8,3
Fiskveiðar	575	117,2	44,0	÷ 63,3
Fiskiðnaður	250	÷ 38,0	32,3	10,7
Annar iðnaður	820	62,5	39,8	÷ 8,7
Ýmsar vélar og tæki	340	19,6	34,7	22,5
Virkjanir og veitur	800	55,4	31,1	6,2
Flutningatæki	600	÷ 24,8	9,7	÷ 10,0
Verzlun og veitingar	350	÷ 23,5	13,5	33,7
Íbúðarhús	1.900	8,3	11,2	5,4
Samgöngumannvirki	1.050	16,6	14,2	11,6
Byggingar hins opinbera	640	6,8	12,3	9,5
Breytingar útflutningsvörubirgða og bústofns	85	-	-	-

1) Miðað við verðlag ársins 1960.

2) Í % af fyrra árs þjóðartekjum.

2. tafla. Verðlag og kaupgjald.

Vísitölur árslok 1960 = 100

	Framfærslu- kostnaður	Neyzluvöru- verðlag	Byggingar- kostnaður ¹⁾	Kauptaxti (verka- og iðnaðarfólk)
Árslok 1960	100	100	100	100
— 1961	111	113	112	107 ²⁾
— 1962	123	124	120	122 ²⁾
— 1963	144	144	131	140 ²⁾
— 1964	161	161	147	178
— 1965	176	178	178	224
— 1966	188	194	199	249
— 1967	209	213	199	257
Mánaðarlok 1967:				
Marz	188	194	199	249
Júní	188	194	199	249
September	188	192	199	249
Desember	209	213	199	257

1) Miðað við gildistíma vísitölunnar.

2) Meðalvísitala ársins.

3. tafla. Greiðslujöfnuður við útlönd 1963—1967.
(Millj. kr.)

	1963	1964	1965	1966	Bráðabirgða- áætlun 1967
<i>Vörur og þjónusta</i>					
Tekjur:					
Útfluttar vörur	4.089	4.777	5.559	5.983	4.300
Ferðalög	64	95	104	116	125
Samgöngur	1.023	1.249	1.588	1.672	1.750
Tryggingar	348	341	422	516	600
Vextir	50	62	80	93	95
Varnarliðið	385	288	351	446	620
Ýmislegt	178	233	238	264	310
Tekjur alls	6.137	7.045	8.342	9.090	7.800
Gjöld:					
Innflutt skip og flugvélar (f.o.b.)	380	938	584	651	800
Innflutt v/virkjunar við Búrfell (f.o.b.)	—	—	—	133	150
Innflutt v/byggingar álbræðslu (f.o.b.)	—	—	—	—	120
Aðrar innfluttar vörur (f.o.b.)	3.923	4.203	4.756	5.473	5.550
Samtals	4.303	5.141	5.340	6.257	6.620
Innflutningur v/varnarliðsins	81	31	42	32	50
Ferðalög	233	337	419	542	610
Samgöngur	1.040	1.111	1.381	1.456	1.570
Tryggingar	364	398	475	571	680
Vextir	148	173	209	229	285
Ýmislegt	172	178	230	324	335
Gjöld alls	6.341	7.369	8.096	9.411	10.150
Viðskiptajöfnuður	÷204	÷324	+246	÷321	÷2.350
Framlög án endurgjalds, nettó	16	÷15	÷32	÷51	÷60
<i>Fjármagnshreyfingar</i>					
Frá útlöndum:					
Lántökur einkaaðila	318	761	413	615	650
Erlent einkafjármagn til atvinnurekstrar	—	—	—	13	300
Aðrar fjármagnshreyfingar einkaaðila, nettó	17	71	—	—	400
Lántökur opinberra aðila	475	166	253	537	500
Frá útlöndum alls	810	998	666	1.165	1.850
Til útlanda:					
Afborganir af lánum einkaaðila	188	187	196	289	420
Aðrar fjármagnshreyfingar einkaaðila, nettó	—	—	60	127	—
Afborganir af lánum opinberra aðila	203	221	254	291	250
Aðrar fjármagnshreyfingar opinberra aðila	75	26	2	30	—
Til útlanda alls	466	434	512	737	670
Fjármagnsjöfnuður	344	564	154	428	1.180
Skekkjur og vantalið, nettó	5	57	÷49	÷53	160
Heildargreiðslujöfnuður (breyting á gjaldeyrisstöðu)	161	282	319	3	÷1.070

4. tafla. Gjaldeyrisstaða bankanna.

Í millj. kr.	Erl. bankar, verðbréf og mynt, nettó (1)	Erlendir vixlar nettó (2)	Skuld við Alþjóða- gjaldeyris- sjóðinn (3)	Skuld við Evrópu- sjóðinn (4)	Staða í frjálsum gjaldeyri samtals (5)	Staða í vöru- skipta- gjaldeyri (6)	Gjaldeyrisstaða samtals	
							Skv. gengi á hverjum tíma (7)	Umreiknað skv. gengi 4/8 1961 (8)
Árslok 1957 ..	10,0	22,4	—	—	32,4	÷ 17,8	14,6	38,4
— 1958 ..	100,9	7,3	—	—	108,2	÷ 21,7	86,5	228,5
— 1959 ..	÷ 46,4	6,0	—	—	÷ 40,4	÷ 14,0	÷ 54,4	÷ 143,8
— 1960 ..	502,0	25,4	÷ 260,3	÷ 266,0	1,1	111,2	112,3	126,9
— 1961 ..	1.066,0	11,3	÷ 294,6	÷ 215,0	567,7	÷ 41,1	526,6	526,6
— 1962 ..	1.381,9	÷ 147,3	÷ 122,6	—	1.112,0	38,0	1.150,0	1.150,0
— 1963 ..	1.357,3	÷ 131,6	—	—	1.225,7	85,6	1.311,3	1.311,3
— 1964 ..	1.760,6	÷ 98,8	—	—	1.661,8	÷ 69,0	1.592,8	1.592,8
1965:								
Janúar	1.718,7	÷ 111,7	—	—	1.607,0	÷ 73,8	1.533,2	1.533,2
Febrúar	1.734,9	÷ 65,1	—	—	1.669,8	÷ 69,6	1.600,2	1.600,2
Marz	1.678,9	÷ 66,7	—	—	1.612,2	÷ 55,4	1.556,8	1.556,8
Apríl	1.684,6	÷ 67,3	—	—	1.617,3	÷ 56,2	1.561,1	1.561,1
Mái	1.754,9	÷ 70,3	—	—	1.684,6	÷ 59,2	1.625,4	1.625,4
Júní	1.821,2	÷ 83,2	—	—	1.738,0	÷ 47,0	1.691,0	1.691,0
Júlí	1.841,3	÷ 44,7	—	—	1.796,6	÷ 73,6	1.723,0	1.723,0
Ágúst	1.973,5	÷ 37,6	—	—	1.935,9	÷ 125,3	1.810,6	1.810,6
September ..	1.958,8	÷ 27,2	—	—	1.931,6	÷ 146,6	1.785,0	1.785,0
Október ...	2.054,2	÷ 50,3	—	—	2.003,9	÷ 163,3	1.840,6	1.840,6
Nóvember ..	2.050,3	÷ 63,3	—	—	1.987,0	÷ 181,9	1.805,1	1.805,1
Desember ..	2.234,8	÷ 75,2	—	—	2.159,6	÷ 247,7	1.911,9	1.911,9
1966:								
Janúar	2.271,0	÷ 45,1	—	—	2.225,9	÷ 249,5	1.976,4	1.976,4
Febrúar	2.333,2	÷ 50,6	—	—	2.282,6	÷ 189,3	2.093,3	2.093,3
Marz	2.299,4	÷ 94,6	—	—	2.204,8	÷ 202,0	2.002,8	2.002,8
Apríl	2.248,4	÷ 87,1	—	—	2.161,3	÷ 179,0	1.982,3	1.982,3
Mái	2.204,6	÷ 112,2	—	—	2.092,4	÷ 171,7	1.920,7	1.920,7
Júní	2.103,0	÷ 115,0	—	—	1.988,0	÷ 118,5	1.869,5	1.869,5
Júlí	2.046,5	÷ 141,3	—	—	1.905,2	÷ 185,5	1.719,7	1.719,7
Ágúst	1.989,3	÷ 129,6	—	—	1.859,7	÷ 155,6	1.704,1	1.704,1
September ..	1.810,3	÷ 9,9	—	—	1.800,4	÷ 190,6	1.609,8	1.609,8
Október ...	2.005,7	÷ 128,6	—	—	1.877,1	÷ 220,8	1.656,3	1.656,3
Nóvember ..	2.175,6	÷ 126,2	—	—	2.049,4	÷ 194,1	1.855,3	1.855,3
Desember ..	2.248,7	÷ 146,0	—	—	2.102,7	÷ 187,5	1.915,2	1.915,2
1967:								
Janúar	2.276,7	÷ 135,1	—	—	2.141,6	÷ 243,0	1.898,6	1.898,6
Febrúar	2.353,2	÷ 155,8	—	—	2.197,4	÷ 245,0	1.952,4	1.952,4
Marz	2.214,7	÷ 158,9	—	—	2.055,8	÷ 195,1	1.860,7	1.860,7
Apríl	2.147,1	÷ 136,4	—	—	2.010,7	÷ 148,9	1.861,8	1.861,8
Mái	1.903,6	÷ 122,5	—	—	1.781,1	÷ 123,5	1.657,6	1.657,6
Júní	1.715,6	÷ 118,4	—	—	1.597,2	÷ 159,8	1.437,4	1.437,4
Júlí	1.648,7	÷ 132,4	—	—	1.516,3	÷ 134,2	1.382,1	1.382,1
Ágúst	1.489,7	÷ 129,8	—	—	1.359,9	÷ 89,3	1.270,6	1.270,6
September ..	1.313,3	÷ 170,1	—	—	1.143,2	÷ 94,4	1.048,8	1.048,8
Október ...	1.168,3	÷ 170,7	—	—	997,6	÷ 76,6	921,0	921,0
Nóvember ..	1.286,6	÷ 163,6	—	—	1.123,0	÷ 49,0	1.074,0	884,4
Desember ..	1.257,0	÷ 185,7	—	—	1.071,3	÷ 29,9	1.041,4	844,9

Skýringar við 4. töflu. Allar tölur í töflunni, að undanskildum 8. lið, eru miðaðar við skráð gengi á hverjum tíma. Fyrsti liður töflunnar sýnir aðstöðu bankanna gagnvart erlendum bönkum, verðbréfaeign, gulleign Seðlabankans, gullframlag til Alþjóðagjaldeyrissjóðsins, seðla og erlenda mynt.

5. tafla. Viðskipti við einstök lönd 1964—1967.

Í millj. kr.

	Innflutningur, cif.				Útflutningur, fob.			
	1964	1965	1966	1967	1964	1965	1966	1967
Frjálsгалdeyrislönd.								
Fríverzlunarbandalagið								
Bretland	749,8	821,4	917,2	949,9	834,2	1.133,1	997,0	896,3
Danmörk	394,0	534,0	540,4	636,1	245,0	394,3	354,3	220,4
Færeyjar	0,5	0,2	0,5	0,7	19,2	19,4	26,6	31,3
Noregur	608,8	377,9	677,8	604,7	303,4	86,1	164,6	63,3
Svíþjóð	302,7	311,0	466,7	469,6	347,2	392,1	502,7	358,4
Austurríki	8,0	10,1	14,1	14,5	0,3	0,7	0,9	0,2
Portúgal	8,3	20,2	19,5	12,2	141,0	95,7	180,4	188,7
Sviss	68,9	45,2	61,7	65,4	8,6	11,9	22,5	14,0
Finnland	109,5	135,8	163,2	153,3	164,4	179,7	197,7	155,4
Samtals	2.250,5	2.245,8	2.861,1	2.906,4	2.063,3	2.313,0	2.446,7	1.928,0
Efnahagsbandalagið								
Belgía	94,9	107,9	144,2	139,6	26,5	68,5	79,3	44,2
Frakkland	63,8	73,6	85,0	94,2	55,3	76,0	95,4	57,9
Holland	205,1	304,0	339,4	451,9	93,8	199,0	337,2	125,5
Ítalía	50,3	54,8	91,6	106,6	187,5	308,0	203,9	128,7
Luxemburg	1,5	0,2	1,3	1,9	0,2	0,1	0,2	0,2
Vestur-Þýzkaland	581,2	731,8	875,9	917,8	410,3	458,0	523,5	274,9
Samtals	996,8	1.272,3	1.537,4	1.712,0	773,6	1.109,6	1.239,5	631,4
Önnur Evrópulönd	45,3	45,8	46,9	41,8	200,8	242,8	304,8	153,1
Norður-Ameríka								
Bandaríkin	671,1	760,1	932,7	1.095,3	766,8	912,5	1.000,7	650,6
Kanada	445,9	232,7	250,9	17,3	0,1	26,1	18,3	20,5
Samtals	1.117,0	992,8	1.183,6	1.112,6	766,9	938,6	1.019,0	671,1
Japan	159,8	216,6	263,9	266,6	0,0	0,0	21,0	1,2
Nígéria	0,6	0,2	0,2	0,2	227,5	244,6	213,7	76,5
Önnur lönd	80,8	105,0	116,4	178,9	38,1	36,6	50,2	71,7
Frjálsгалdeyrislönd samtals	4.650,8	4.878,5	6.009,5	6.218,5	4.070,2	4.885,2	5.294,9	3.533,0
Vöruskiptalönd								
Pólland	124,6	127,4	124,0	95,4	94,1	123,8	136,8	101,2
Rúmenía	62,6	36,8	16,9	18,2	33,6	32,9	29,9	22,9
Rússland	474,6	520,9	473,2	452,6	433,5	291,5	427,3	506,6
Tékkóslóvakía	135,2	119,9	109,6	95,8	92,4	117,1	52,7	48,0
Ungverjaland	11,1	13,7	7,5	7,4	12,0	1,8	12,1	0,1
Austur-Þýzkaland	104,6	123,3	39,1	144,0	15,5	72,6	59,4	54,0
Brasilía	72,5	81,1	72,8	84,3	24,7	38,3	33,8	31,1
Vöruskiptalönd samtals	985,2	1.023,1	843,1	897,7	705,8	678,0	752,0	763,9
<i>Alls</i>	5.636,0	5.901,6	6.852,6	7.116,2	4.776,0	5.563,2	6.046,9	4.296,9

6. tafla. Yfirlit um peningamál.

Í millj. kr.	Peningamagn (scólar og tækka- reikningar) (1)	Sparifé (að frádr. innstæðum í ávisanabókum) (2)	Mótvirðisfé og geymslufé (3)	Heildar- útlán viðsk.bankna og sparisj. (4)	Lán Seðlab. til ríkissj. og fjárfest.l.st. nettó (5)	Gjaldeyris- staða bankanna (6)
Árslok 1956	792,5	1.221,2	234,5	2.468,7	128,8	62,0
— 1957	900,7	1.387,9	280,1	2.768,7	147,7	14,6
— 1958	1.055,7	1.560,7	325,4	3.290,7	115,6	86,5
— 1959	1.167,1	1.807,4	312,3	3.908,9	91,1	÷ 54,4
— 1960	1.141,3	2.180,0	313,7	4.197,9	69,9	112,3
— 1961	1.463,9	2.725,4	305,8	4.550,0	324,4	526,6
— 1962	1.758,8	3.491,8	462,2	5.136,0	374,8	1.150,0
— 1963	1.765,9	4.208,5	400,8	5.903,6	216,5	1.311,3
— 1964	2.212,2	4.962,7	368,2	6.621,1	382,3	1.592,8
Mánaðarlok 1965:						
Janúar	2.307,2	5.065,1	362,6	6.890,8	351,7	1.533,2
Febrúar	2.208,3	5.169,6	372,2	6.915,8	313,1	1.600,2
Marz	2.207,2	5.253,5	384,7	6.982,2	459,9	1.556,8
Apríl	2.444,2	5.263,7	388,5	7.156,8	500,0	1.561,1
Mái	2.535,0	5.296,8	390,9	7.371,6	354,6	1.625,4
Júní	2.545,8	5.371,6	392,1	7.362,8	438,0	1.691,0
Júlí	2.670,0	5.461,1	381,1	7.468,9	515,8	1.723,0
Ágúst	2.609,6	5.518,1	357,3	7.597,1	394,3	1.810,6
September	2.682,7	5.563,4	355,8	7.740,2	433,2	1.785,0
Október	2.830,0	5.670,3	360,6	7.985,0	406,4	1.840,6
Nóvember	2.896,9	5.698,6	369,8	8.294,2	260,0	1.805,1
Desember	2.763,6	6.172,3	344,4	8.288,1	210,8	1.911,9
Mánaðarlok 1966:						
Janúar	2.920,4	6.341,8	333,5	8.340,0	354,1	1.976,4
Febrúar	2.764,8	6.400,8	324,2	8.353,2	149,2	2.093,3
Marz	2.688,0	6.462,2	324,9	8.422,1	211,8	2.002,8
Apríl	2.838,0	6.522,8	322,5	8.643,3	234,6	1.982,3
Mái	2.920,2	6.525,7	312,4	8.944,4	154,6	1.920,7
Júní	2.917,3	6.591,6	308,6	8.967,5	232,6	1.869,5
Júlí	2.989,0	6.623,7	312,9	9.175,2	284,0	1.719,7
Ágúst	2.886,2	6.635,0	306,5	9.327,2	161,7	1.704,1
September	3.015,4	6.627,0	297,3	9.518,9	210,5	1.609,8
Október	3.144,1	6.660,6	298,5	9.686,6	172,2	1.656,3
Nóvember	3.082,3	6.648,0	301,4	9.787,1	÷ 62,4	1.855,3
Desember	2.907,8	7.154,8	270,4	9.714,6	÷ 94,6	1.915,2
Mánaðarlok 1967:						
Janúar	2.946,7	7.274,7	253,6	9.688,5	30,1	1.898,6
Febrúar	2.775,4	7.326,2	246,4	9.697,1	÷ 113,6	1.952,4
Marz	2.854,1	7.322,6	224,4	9.716,0	104,5	1.860,7
Apríl	3.010,5	7.349,9	218,6	9.729,3	186,4	1.861,8
Mái	3.077,7	7.307,5	211,5	9.966,8	285,6	1.657,6
Júní	3.029,8	7.301,3	213,7	10.087,6	393,2	1.437,4
Júlí	3.039,0	7.386,4	197,9	10.084,5	509,8	1.382,1
Ágúst	2.976,9	7.383,8	199,7	10.157,2	546,9	1.270,6
September	2.911,0	7.387,8	185,6	10.265,1	696,4	1.048,8
Október	2.911,3	7.425,2	184,7	10.340,9	813,8	921,0
Nóvember	2.926,1	7.226,2	188,4	10.571,8	632,3	1.074,0
Desember	2.717,8	7.787,1	187,8	10.621,2	555,0	1.041,4

1) Peningamagn: Samanlögð seðlavelta, innstæður í sparisjóðsávisanareikningum og hlauptareikningum við skiptabanka og sparisjóða að frádragnu geymslufé vegna innflutnings.

2) Mótvirðisfé og geymslufé er hjá viðskiptabönkum vegna innflutnings.

3) Lán Seðlabanka til ríkissjóðs og fjárfestingarlanastofnana, nettó: Samanlagðar tölur úr 2. og 5. dálki í 7. töflu.

7. tafla. Úr reikningum Seðlabankans.

Í millj. kr.	Seðla- velta (1)	Aðstada ríkissj. og ríkisstofn. (nettó) (2)	Endur- keyptir vixlar (3)	Aðstada innláns- stofnana (4)	Aðstada fjárfest.- lánastofnana (nettó) (5)	Ýmis verð- bréf (6)	Mótvirðisfé (7)
Árslok 1956	347,9	÷ 84,4	÷ 416,2	÷ 92,7	÷ 44,4	÷ 21,6	190,4
— 1957	362,8	÷ 89,0	÷ 457,8	÷ 79,1	÷ 58,7	÷ 19,2	198,1
— 1958	407,4	÷ 51,8	÷ 644,6	÷ 74,1	÷ 63,8	÷ 16,2	207,8
— 1959	412,2	÷ 38,5	÷ 857,5	÷ 83,0	÷ 52,6	÷ 19,1	226,9
— 1960	414,0	÷ 10,2	÷ 737,2	÷ 76,2	÷ 59,7	÷ 15,9	232,2
— 1961	509,9	55,9	÷ 794,7	543,7	÷ 380,3	÷ 20,4	205,2
— 1962	583,8	105,0	÷ 682,3	1.057,9	÷ 479,8	÷ 17,5	391,2
— 1963	654,4	253,9	÷ 746,6	1.099,4	÷ 470,4	÷ 15,8	330,1
— 1964	776,5	112,5	÷ 777,0	1.529,9	÷ 494,8	÷ 20,5	299,6
Mánaðarlok 1965:							
Janúar	737,8	÷ 27,7	÷ 663,5	1.377,7	÷ 324,0	÷ 20,1	299,9
Febrúar	724,2	30,7	÷ 596,6	1.348,1	÷ 343,8	÷ 20,1	305,8
Marz	747,4	÷ 92,7	÷ 688,5	1.472,8	÷ 367,2	÷ 20,0	313,7
Apríl	809,4	÷ 144,2	÷ 778,7	1.526,1	÷ 355,8	÷ 26,0	308,4
Mái	843,9	÷ 43,7	÷ 803,2	1.374,3	÷ 310,9	÷ 25,9	309,8
Júní	852,3	÷ 104,9	÷ 737,9	1.490,5	÷ 333,1	÷ 26,0	316,3
Júlí	899,2	÷ 165,9	÷ 740,6	1.485,1	÷ 349,9	÷ 25,8	300,4
Ágúst	871,7	÷ 70,9	÷ 842,8	1.551,7	÷ 323,4	÷ 25,7	280,4
September	917,5	÷ 122,0	÷ 821,8	1.509,9	÷ 311,2	÷ 25,7	282,5
Október	927,3	÷ 123,2	÷ 1.071,6	1.731,5	÷ 283,2	÷ 25,7	283,1
Nóvember	929,2	÷ 6,4	÷ 1.178,7	1.689,7	÷ 253,6	÷ 45,9	285,6
Desember	1.017,8	103,1	÷ 1.164,8	1.794,9	÷ 313,9	÷ 46,5	268,0
Mánaðarlok 1966:							
Janúar	946,4	÷ 3,5	÷ 935,8	1.817,9	÷ 350,6	÷ 46,3	256,6
Febrúar	908,9	197,4	÷ 818,2	1.688,9	÷ 346,6	÷ 46,3	240,7
Marz	909,7	140,2	÷ 877,2	1.758,3	÷ 352,0	÷ 46,0	241,2
Apríl	984,2	102,6	÷ 980,7	1.780,3	÷ 337,2	÷ 46,0	242,7
Mái	994,1	176,6	÷ 1.039,0	1.735,6	÷ 331,2	÷ 46,0	225,7
Júní	1.036,1	134,5	÷ 969,6	1.673,6	÷ 367,1	÷ 75,9	223,0
Júlí	1.068,7	107,0	÷ 1.016,4	1.594,9	÷ 391,0	÷ 75,8	225,9
Ágúst	1.013,7	224,0	÷ 1.124,2	1.628,2	÷ 385,7	÷ 75,6	219,5
September	1.078,8	145,3	÷ 1.247,8	1.593,9	÷ 355,8	÷ 75,5	212,1
Október	1.045,6	146,2	÷ 1.380,6	1.782,9	÷ 318,4	÷ 75,4	212,1
Nóvember	1.024,1	329,5	÷ 1.440,1	1.738,0	÷ 267,1	÷ 75,3	213,5
Desember	1.084,4	434,3	÷ 1.310,7	1.811,4	÷ 339,7	÷ 78,3	190,9
Mánaðarlok 1967:							
Janúar	1.001,2	323,1	÷ 1.156,5	1.893,4	÷ 353,2	÷ 88,2	172,8
Febrúar	958,6	439,8	÷ 993,6	1.700,1	÷ 326,2	÷ 80,6	168,2
Marz	984,5	282,4	÷ 1.050,7	1.861,8	÷ 386,9	÷ 80,0	144,6
Apríl	1.012,1	189,4	÷ 1.069,3	1.862,9	÷ 375,8	÷ 79,9	139,9
Mái	1.007,6	100,4	÷ 1.122,0	1.886,0	÷ 386,0	÷ 79,5	126,1
Júní	1.062,6	÷ 11,3	÷ 1.092,9	1.643,1	÷ 381,9	÷ 78,2	126,3
Júlí	1.056,2	÷ 86,1	÷ 1.107,1	1.734,7	÷ 423,7	÷ 97,9	102,1
Ágúst	1.016,3	÷ 48,8	÷ 1.117,2	1.694,4	÷ 498,1	÷ 97,8	102,1
September	1.014,1	÷ 184,6	÷ 1.171,5	1.697,1	÷ 511,8	÷ 102,2	101,0
Október	996,5	÷ 308,8	÷ 1.325,5	1.833,6	÷ 505,0	÷ 112,8	99,7
Nóvember	988,0	÷ 180,9	÷ 1.341,3	1.596,7	÷ 451,4	÷ 121,6	101,1
Desember	1.035,0	÷ 23,2	÷ 1.304,0	1.629,6	÷ 531,8	÷ 105,6	103,1

- 1) Tölur í 2., 4. og 5. dálki sýna reikningsstöðu ríkissjóðs og ríkisstofnana, innlánsstofnana og fjárfestingar-
lánastofnana við Seðlabankann.
- 2) Mótvirðisfé: Þarna er auk mótvirðisfjár á nafni ríkissjóðs og Framkvæmdabankans talið mótvirði banda-
riskra vörukaupalána (P. L. 480).

8. tafla. Úr reikningum viðskiptabanka og sparisjóða.

Í millj. kr.	Spariinnlán			Veltiinnlán			Útlán		
	Bankar (1)	Spari- sjóðir (2)	Samtals (3)	Bankar (4)	Spari- sjóðir (5)	Samtals (6)	Bankar (7)	Spari- sjóðir (8)	Samtals (9)
Árslok 1956	896,5	324,7	1221,2	452,7	36,0	488,7	2140,3	328,4	2468,7
" 1957	975,9	412,0	1387,9	564,6	55,3	619,9	2352,8	415,9	2768,7
" 1958	1072,5	488,2	1560,7	679,7	86,2	765,9	2779,0	511,7	3290,7
" 1959	1224,5	582,9	1807,4	719,1	121,2	840,3	3270,5	638,4	3908,9
" 1960	1504,0	676,0	2180,0	690,1	118,7	808,8	3495,5	702,4	4197,9
" 1961	2013,3	712,1	2725,4	966,7	87,9	1054,6	3888,5	661,5	4550,0
" 1962	2567,8	924,0	3491,8	1118,9	127,1	1246,0	4273,6	862,4	5136,0
" 1963	3299,4	909,1	4208,5	1084,8	97,4	1182,2	5093,7	809,9	5903,6
" 1964	4041,2	921,5	4962,7	1403,3	101,0	1504,3	5821,0	800,1	6621,1
Mánaðarlok 1965:									
Janúar	4131,0	934,1	5065,1	1516,4	115,7	1632,1	6083,5	807,3	6890,8
Febrúar	4225,2	944,4	5169,6	1443,9	106,6	1550,5	6102,1	813,7	6915,8
Marz	4299,9	953,6	5253,5	1444,1	86,7	1530,8	6162,1	820,1	6982,2
Apríl	4301,1	962,6	5263,7	1608,4	106,5	1714,9	6327,1	829,7	7156,8
Mai	4327,4	969,4	5296,8	1664,0	108,2	1772,2	6528,1	843,5	7371,6
Júní	4399,4	972,2	5371,6	1663,0	106,3	1769,3	6522,1	840,7	7362,8
Júlí	4469,7	991,4	5461,1	1730,0	121,5	1851,5	6601,8	867,1	7468,9
Ágúst	4517,7	1000,4	5518,1	1692,2	122,6	1814,8	6725,7	871,4	7597,1
September	4556,5	1006,9	5563,4	1717,3	121,2	1838,5	6855,9	884,3	7740,2
Október	4635,4	1034,9	5670,3	1827,1	153,1	1980,2	7077,6	907,4	7985,0
Nóvember	4668,0	1030,6	5698,6	1897,7	154,2	2051,9	7382,3	911,9	8294,2
Desember	5061,9	1110,4	6172,3	1699,1	123,1	1822,2	7371,5	916,6	8288,1
Mánaðarlok 1966:									
Janúar	5194,9	1146,9	6341,8	1914,9	136,0	2050,9	7404,0	936,0	8340,0
Febrúar	5241,0	1159,8	6400,8	1811,3	128,1	1939,4	7396,1	957,1	8353,2
Marz	5291,8	1170,4	6462,2	1754,8	107,2	1862,0	7448,3	973,8	8422,1
Apríl	5340,2	1182,6	6522,8	1810,5	123,1	1933,6	7648,0	995,3	8643,3
Mai	5339,4	1186,3	6525,7	1886,6	126,2	2012,8	7922,7	1021,7	8944,4
Júní	5401,2	1190,4	6591,6	1843,9	122,9	1966,8	7936,5	1031,0	8967,5
Júlí	5426,8	1196,9	6623,7	1873,0	134,3	2007,3	8131,2	1044,0	9175,2
Ágúst	5437,2	1197,8	6635,0	1809,9	149,6	1959,5	8272,4	1054,8	9327,2
September	5430,2	1196,8	6627,0	1880,8	141,0	2021,8	8447,8	1071,1	9518,9
Október	5451,0	1209,6	6660,6	2016,8	168,1	2184,9	8610,8	1075,8	9686,6
Nóvember	5437,1	1210,9	6648,0	1994,3	151,8	2146,1	8698,3	1088,8	9787,1
Desember	5867,6	1287,2	7154,8	1758,4	144,5	1902,9	8632,0	1082,6	9714,6
Mánaðarlok 1967:									
Janúar	5967,1	1307,6	7274,7	1868,8	157,5	2026,3	8582,7	1105,8	9688,5
Febrúar	6009,2	1317,0	7326,2	1749,3	145,7	1895,0	8569,5	1127,6	9697,1
Marz	6001,3	1321,3	7322,6	1793,1	156,3	1949,4	8585,8	1130,2	9716,0
Apríl	6028,9	1321,0	7349,9	1917,3	159,8	2077,1	8579,6	1149,7	9729,3
Mai	5983,1	1324,4	7307,5	1982,4	173,1	2155,5	8797,0	1169,8	9966,8
Júní	5980,2	1321,1	7301,3	1879,3	175,3	2054,6	8902,8	1184,8	10087,6
Júlí	6053,1	1333,3	7386,4	1901,6	177,0	2078,6	8894,8	1189,7	10084,5
Ágúst	6056,4	1327,4	7383,8	1883,8	174,4	2058,2	8952,5	1204,7	10157,2
September	6066,6	1321,2	7387,8	1810,6	170,9	1981,5	9060,3	1204,8	10265,1
Október	6100,3	1324,9	7425,2	1828,3	171,5	1999,8	9131,5	1209,4	10340,9
Nóvember	5922,9	1303,3	7226,2	1853,7	171,7	2025,4	9362,3	1209,5	10571,8
Desember	6405,7	1381,4	7787,1	1606,0	162,1	1768,1	9410,0	1211,2	10621,2

- 1) Innlánin í töflunni eru nettóinnlán, þ. e. innlán stofnana innbyrðis eru ekki meðtaln.
- 2) Innstæður á sparisjóðsávisanareikningum eru taldar með veltiinnlánunum, en ekki spariinnlánunum.
- 3) Geymslufé vegna innflutnings er innfalið í veltiinnlánunum.
- 4) Tölur töflunnar miðast við skiptinguna í banka og sparisjóði á hverjum tíma.

9. tafla. Innlán og útlán banka og sparisjóða.*

Sparifé:	1963	1964	1965	1966	1967
Landsbanki	1.523,5	1.851,5	2.207,4	2.538,1	2.726,2
Útvegsbanki	643,5	706,6	851,2	930,6	939,5
Búnaðarbanki	514,7	688,3	926,3	1.108,7	1.245,5
Iðnaðarbanki	197,4	244,0	332,5	426,5	525,4
Verzlunarbanksi	295,7	334,1	427,1	499,9	587,0
Samvinnubanki	124,6	216,7	317,4	363,8	382,1
Samtals	3.299,4	4.041,2	5.061,9	5.867,6	6.405,7
3 stærstu sparisjóðir	362,7	410,1	488,5	545,3	581,6
Aðrir sparisjóðir	546,4	511,4	621,9	741,9	799,8
Sparifé alls	4.208,5	4.962,7	6.172,3	7.154,8	7.787,1
Veltiinnlán:					
Landsbanki	479,5	641,3	745,7	710,4	635,1
Útvegsbanki	226,7	308,6	406,6	429,7	308,9
Búnaðarbanki	162,3	219,1	268,8	321,3	373,5
Iðnaðarbanki	72,3	77,1	76,9	104,5	102,2
Verzlunarbanksi	91,7	102,3	117,9	105,3	102,6
Samvinnubanki	52,3	54,9	83,2	87,2	83,7
Samtals	1.084,8	1.403,3	1.699,1	1.758,4	1.606,0
3 stærstu sparisjóðir	40,4	54,2	50,3	59,1	60,2
Aðrir sparisjóðir	57,0	46,8	72,8	85,4	101,9
Veltiinnlán alls	1.182,2	1.504,3	1.822,2	1.902,9	1.768,1
Útlán:					
Landsbanki	2.606,4	2.926,2	3.819,3	4.374,7	4.621,4
(þar af erlend endurlán)	(166,2)	(166,5)	(155,0)	(276,3)	(384,6)
Útvegsbanki	1.155,6	1.265,1	1.454,2	1.661,3	1.751,7
Búnaðarbanki	609,6	753,1	1.004,7	1.299,1	1.543,9
Iðnaðarbanki	247,3	290,5	348,6	436,5	525,9
Verzlunarbanksi	323,7	366,0	429,1	489,2	549,8
Samvinnubanki	151,1	220,1	315,6	371,2	417,3
Samtals	5.093,7	5.821,0	7.371,5	8.632,0	9.410,0
3 stærstu sparisjóðir	337,3	381,7	434,3	494,8	531,8
Aðrir sparisjóðir	472,6	418,4	482,3	587,8	679,4
Útlán alls	5.903,6	6.621,1	8.288,1	9.714,6	10.621,2

* Tölur töflunnar miðast við skiptinguna í banka og sparisjóði á hverjum tíma.

EIGNIR (í millj. kr.):	ÁRSLOK				
	1962	1963	1964	1965	1966
Gullforði	43,7	43,7	43,7	43,7	43,7
Erlendar eignir	1.465,9	1.459,9	1.778,7	2.182,2	2.319,6
a. Erlendir bankar	252,8	282,9	162,5	489,3	664,8
b. Erlend verðbréf	1.062,4	1.018,4	1.531,0	1.626,3	1.574,9
c. Erlendir víxlar	43,8	33,0	37,2	41,6	55,5
d. Vöruskiptareikningar	106,9	125,6	48,0	25,0	24,4
Kvóti hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum	483,7	483,7	483,7	483,7	645,0
a. Gullframlag	120,9	120,9	120,9	120,9	161,3
b. Krónuframlag	362,8	362,8	362,8	362,8	483,7
Innlánsstofnanir	686,7	748,6	797,2	1.165,0	1.401,1
a. Óinnleystir tékkar	—	—	—	—	12,9
b. Reikningsskuldir	4,4	2,0	14,9	0,3	53,2
c. Lán gegn verðbréfum	—	—	5,3	—	24,3
d. Endurkeyptir víxlar	682,3	746,6	777,0	1.164,7	1.310,7
Fjárfestingarlánastofnanir	407,3	401,4	376,8	209,3	239,7
a. Reikningsskuldir	19,0	—	20,0	14,4	19,2
b. Lán gegn verðbréfum	—	10,0	11,3	—	26,7
c. Stofnlánadeild sjávarútvegsins	388,3	391,4	345,5	194,9	193,8
Skuldir á hlaupareikningi	141,2	81,6	285,2	362,3	113,1
a. Aðalviðskiptareikningur ríkissjóðs	—	—	220,4	310,6	—
b. Aðrir ríkisreikningar	126,6	76,7	59,9	51,3	102,0
c. Lán til ríkissjóðs vegna alþjóðastofnana	4,8	4,7	4,7	0,3	10,4
d. Ríkisstofnanir	9,7	—	—	—	—
e. Aðrir reikningar	0,1	0,2	0,2	0,1	0,7
Innlend verðbréf	294,6	353,8	403,9	506,8	490,8
a. Ríkissjóður og ríkisstofnanir	129,1	106,3	85,5	73,7	67,4
b. Veðdeild Landsbanka	69,9	68,4	126,6	120,3	108,4
c. Aðrar fjárfestingarlánastofnanir	78,1	82,8	95,5	135,3	114,8
d. Bæjar- og sveitarfélög	1,2	1,4	1,8	29,4	52,9
e. Endurlánað erlent lánsfé	—	80,5	75,8	131,1	121,9
f. Önnur verðbréf	16,3	14,4	18,7	17,0	25,4
Gengistapsreikningur 1960	34,0	33,0	33,0	33,0	33,0
Fasteignir	7,0	6,0	6,0	6,0	4,0
Ýmislegt	9,0	10,8	13,1	14,6	14,9
Alls	3.573,1	3.622,5	4.221,3	5.006,6	5.304,9

Seðlabankans 1962—1967.

MÁNADARLOK 1967

Jan.	Febr.	Marz	Apríl	Mai	Júní	Júli	Ágúst	Sept.	Okt.	Nóv.	Des.
43,7	43,7	43,7	43,7	43,7	43,7	43,7	43,7	43,7	43,7	57,9	57,9
2.399,4	2.476,9	2.365,9	2.255,8	2.109,7	1.938,5	1.738,5	1.645,8	1.527,0	1.385,7	1.767,9	1.804,2
661,2	727,3	695,5	649,7	659,0	634,1	516,6	428,8	416,3	303,9	411,0	412,3
1.661,3	1.691,8	1.631,8	1.554,7	1.397,2	1.250,5	1.172,5	1.176,8	1.070,1	1.044,3	1.278,0	1.275,6
44,8	25,2	1,7	9,9	11,8	11,8	8,9	—	—	—	23,9	53,3
32,1	32,6	36,9	41,5	41,7	42,1	40,5	40,2	40,6	37,5	55,0	63,0
645,0	645,0	645,0	645,0	645,0	645,0	645,0	645,0	645,0	645,0	855,0	855,0
161,3	161,3	161,3	161,3	161,3	161,3	161,3	161,3	161,3	161,3	213,8	213,8
483,7	483,7	483,7	483,7	483,7	483,7	483,7	483,7	483,7	483,7	641,2	641,2
1.281,1	1.198,7	1.231,5	1.247,4	1.344,0	1.402,5	1.391,0	1.404,1	1.492,6	1.625,8	1.716,1	1.734,8
65,2	68,6	49,4	40,7	100,1	47,2	60,5	49,0	35,3	46,2	39,5	2,8
23,7	109,8	91,2	110,4	19,9	117,4	41,4	55,9	100,8	81,2	176,0	255,0
35,7	26,7	40,2	27,0	102,0	145,0	182,0	182,0	185,0	172,8	159,3	173,0
1.156,5	993,6	1.050,7	1.069,3	1.122,0	1.092,9	1.107,1	1.117,2	1.171,5	1.325,6	1.341,3	1.304,0
247,2	247,2	254,4	235,9	310,9	317,8	317,7	318,7	314,5	315,6	319,6	355,5
28,8	28,8	41,0	17,5	92,5	99,4	99,3	100,3	96,1	97,2	101,2	155,8
26,7	26,7	21,7	26,7	26,7	26,7	26,7	26,7	26,7	26,7	26,7	6,7
191,7	191,7	191,7	191,7	191,7	191,7	191,7	191,7	191,7	191,7	191,7	193,0
167,4	112,4	252,6	376,6	396,1	526,9	557,5	512,4	632,1	681,2	522,3	363,9
70,2	—	128,9	257,2	266,1	403,7	434,8	339,9	431,4	463,3	338,6	203,6
96,2	97,3	107,4	99,8	111,0	103,7	102,7	152,3	180,1	196,7	161,6	129,8
0,2	14,2	14,2	14,2	14,2	14,2	14,2	14,2	14,3	14,3	14,4	20,5
—	—	—	—	0,1	—	—	—	—	—	0,2	1,8
0,8	0,9	2,1	5,4	4,7	5,3	5,8	6,0	6,3	6,9	7,5	8,2
557,0	549,2	554,2	559,5	561,5	544,7	572,3	570,2	575,1	583,7	630,1	593,0
76,8	76,8	75,8	75,8	75,7	69,9	68,6	66,5	67,2	66,1	74,1	74,5
123,3	123,3	119,9	119,9	122,4	122,4	122,4	122,6	122,6	122,6	124,4	113,6
146,8	146,6	156,6	162,1	162,0	154,1	163,3	163,3	163,1	162,1	150,8	149,6
56,0	48,4	48,2	48,2	48,2	47,6	67,6	67,5	67,5	78,0	78,0	62,5
121,9	121,9	121,9	121,9	121,9	120,1	120,1	120,1	120,1	120,1	159,3	149,6
32,2	32,2	31,8	31,6	31,3	30,6	30,3	30,2	34,6	34,8	43,5	43,2
33,0	33,0	33,0	33,0	33,0	33,0	33,0	33,0	33,0	33,0	33,0	—
4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	2,0
13,3	13,5	13,3	12,9	13,4	12,7	12,8	13,2	13,8	13,5	13,4	33,6
5.391,1	5.323,6	5.397,6	5.413,8	5.461,3	5.468,8	5.315,5	5.190,1	5.280,8	5.331,2	5.919,3	5.799,9

SKULDIR (í millj. kr.):	ÁRSLOK				
	1962	1963	1964	1965	1966
Seðlar	583,8	654,4	776,5	1.017,8	1.084,4
Innlánsstofnanir	1.063,3	1.103,1	1.552,0	1.797,4	1.904,3
a. Almennar innstæður	270,4	123,6	262,7	396,6	166,5
b. Bundnar innstæður	591,4	796,9	1.098,1	1.397,8	1.735,1
c. Mótvirði stofnlána	201,5	182,6	191,2	3,0	2,7
Fjárfestingarlánastofnanir	75,4	82,3	104,3	151,0	123,2
Innstæður á hlaupareikningi	375,4	523,8	563,5	688,5	767,1
a. Aðalviðskiptareikningur ríkissjóðs	86,2	64,7	—	—	82,6
b. Aðrir ríkisreikningar	77,3	215,5	312,4	355,8	367,1
c. Ríkisstofnanir, almennar innstæður	47,5	103,7	83,6	158,0	141,0
d. Ríkisstofnanir, uppsagnarreikningar	158,9	133,5	158,0	156,0	145,1
e. Aðrir reikningar	5,5	6,4	9,5	18,7	31,3
Mótvirðisfé	391,3	330,1	299,6	268,0	190,9
a. Lokaður reikningur Framkvæmdabankans	53,5	49,9	46,3	42,8	39,2
b. Mótvirðisjóður 1961	197,2	214,8	213,6	187,9	143,9
c. Mótvirði vörukaupalána	140,6	65,4	39,7	37,3	7,8
Innstæður Alþjóðagjaldeyrissjóðs	485,2	363,7	363,6	363,6	484,4
a. Innstæður	364,3	363,7	363,6	363,6	484,4
b. Yfirdráttarlán	120,9	—	—	—	—
Innstæður alþjóðastofnana	4,8	4,7	4,7	0,3	0,2
Erlendar skuldir	320,9	273,7	266,5	415,9	419,1
a. Erlendir bankar	31,0	37,6	12,2	3,5	83,6
b. Vöruskiptareikningar	98,4	55,4	125,8	276,1	213,6
c. Erlend lán til langs tíma	191,5	180,7	128,5	136,3	121,9
Ýmislegt	28,8	30,2	20,9	16,7	22,2
Gengisbreytingareikningur	—	—	—	—	—
Arðsjóður	7,7	10,6	13,6	16,6	19,7
Stofnfé	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Varasjóður	100,0	106,0	112,3	120,0	132,0
Annað eigið fé	36,5	39,9	43,8	50,8	57,4
Alls	3.573,1	3.622,5	4.221,3	5.006,6	5.304,9

Seðlabankans 1962—1967.

MÁNADARLOK 1967

Jan.	Febr.	Marz	Apríl	Mai	Júní	Júli	Ágúst	Sept.	Okt.	Nóv.	Des.
1.001,2	958,6	984,5	1.012,1	1.007,6	1.062,6	1.056,2	1.016,3	1.014,1	996,5	988,0	1.035,0
2.020,5	1.907,7	2.042,7	2.041,0	2.108,0	1.952,7	2.018,6	1.981,3	2.018,2	2.133,9	1.971,6	2.060,3
243,3	123,6	232,6	196,5	265,7	96,1	156,1	117,2	140,0	251,8	99,1	146,5
1.774,5	1.781,4	1.807,4	1.841,8	1.839,6	1.853,9	1.859,8	1.861,4	1.875,5	1.879,4	1.869,8	1.911,1
2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
164,1	190,9	144,0	142,1	209,4	212,4	179,7	106,4	88,4	95,3	143,4	86,9
718,3	785,2	767,0	797,0	728,6	740,9	696,0	683,0	666,3	585,2	597,6	580,9
—	14,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
314,6	354,5	371,8	390,6	284,7	312,3	300,7	293,1	282,5	219,3	250,7	217,1
228,6	236,2	213,6	223,3	260,5	243,8	209,3	216,8	221,6	208,1	202,1	225,3
145,1	145,1	145,1	144,2	144,2	144,2	144,2	134,2	124,2	124,2	114,2	114,2
30,0	35,3	36,5	38,9	39,2	40,6	41,8	38,9	38,0	33,6	30,6	24,3
172,8	168,2	144,6	139,9	126,1	126,3	102,2	102,2	101,0	99,8	101,1	103,1
39,2	39,2	39,2	35,7	35,7	35,7	35,7	35,7	35,7	35,7	35,7	35,7
128,9	128,9	103,9	103,9	88,9	88,9	63,9	63,9	63,9	63,9	63,9	63,9
4,7	0,1	1,5	0,3	1,5	1,7	2,6	2,6	1,4	0,2	1,5	3,5
484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	855,8	855,8
484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	484,4	855,8	855,8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	6,4
489,7	484,0	455,1	412,6	395,2	476,7	354,3	369,6	438,8	452,5	461,3	495,4
107,6	82,9	99,5	98,7	106,3	152,9	58,6	119,9	183,6	218,3	198,1	252,8
260,2	279,2	233,7	192,0	167,0	203,7	175,6	129,6	135,1	114,1	103,9	93,0
121,9	121,9	121,9	121,9	121,9	120,1	120,1	120,1	120,1	120,1	159,3	149,6
30,8	37,8	68,5	77,9	95,2	106,0	117,3	140,1	162,8	176,8	493,5	19,6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	221,2
19,7	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3	17,3	25,5
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
132,0	132,0	132,0	132,0	132,0	132,0	132,0	132,0	132,0	132,0	132,0	145,0
57,4	57,4	57,4	57,4	57,4	57,4	57,4	57,4	57,4	57,4	57,4	64,8
5.391,1	5.323,6	5.397,6	5.413,8	5.461,3	5.468,8	5.315,5	5.190,1	5.280,8	5.331,2	5.919,3	5.799,9

	Eining	Janúar	Febrúar	Marz	Apríl
Bandaríkjadollar	1 Kaup Sala	42,95 43,06	42,95 43,06	42,95 43,06	42,95 43,06
Sterlingspund	1 Kaup Sala	119,90 120,20	119,90 120,20	120,20 120,50	120,20 120,50
Kanadadollar	1 Kaup Sala	39,77 39,88	39,77 39,88	39,67 39,78	39,67 39,78
Dönsk króna	100 Kaup Sala	621,30 622,90	619,80 621,40	622,10 623,70	621,90 623,50
Norsk króna	100 Kaup Sala	600,46 602,00	600,46 602,00	601,20 602,74	601,20 602,74
Sænsk króna	100 Kaup Sala	831,60 833,75	831,60 833,75	832,60 834,75	833,90 836,05
Finnskt mark	100 Kaup Sala	1.335,30 1.338,72	1.335,30 1.338,72	1.335,30 1.338,72	1.335,30 1.338,72
Franskur franki	100 Kaup Sala	867,60 869,84	868,10 870,34	868,10 870,34	869,80 872,04
Belgískur franki	100 Kaup Sala	86,20 86,42	86,38 86,60	86,38 86,60	86,38 86,60
Svissneskur franki	100 Kaup Sala	990,70 993,25	990,70 993,25	990,70 993,25	994,55 997,10
Gyllini	100 Kaup Sala	1.189,44 1.192,50	1.189,44 1.192,50	1.189,44 1.192,50	1.189,44 1.192,50
Tékknesk króna	100 Kaup Sala	596,40 598,00	596,40 598,00	596,40 598,00	596,40 598,00
V.-þýzkt mark	100 Kaup Sala	1.080,06 1.082,82	1.081,30 1.084,06	1.081,30 1.084,06	1.081,30 1.084,06
Líra	100 Kaup Sala	6,88 6,90	6,88 6,90	6,88 6,90	6,88 6,90
Austurrískur schillingur	100 Kaup Sala	166,18 166,60	166,18 166,60	166,18 166,60	166,18 166,60
Peseti	100 Kaup Sala	71,60 71,80	71,60 71,80	71,60 71,80	71,60 71,80
Reikningskróna	100 Kaup	99,86	99,86	99,86	99,86
Vöruskiptalönd	Sala	100,14	100,14	100,14	100,14
Reikningspund	1 Kaup	120,25	120,25	120,25	120,25
Vöruskiptalönd	Sala	120,55	120,55	120,55	120,55

í lok hvers mánaðar 1967.

Mái	Júní	Júli	Ágúst	September	Október	Nóvember	Desember
42,95 43,06	42,95 43,06	42,95 43,06	42,95 43,06	42,95 43,06	42,95 43,06	56,93 57,07	56,93 57,07
120,08 120,38	119,83 120,13	119,70 120,00	119,70 120,00	119,55 119,85	119,55 119,85	137,75 138,09	137,04 137,38
39,67 39,78	39,80 39,91	39,90 40,01	39,90 40,01	40,00 40,11	40,00 40,11	52,77 52,91	52,65 52,79
619,85 621,45	619,95 621,55	618,60 620,20	619,40 621,00	619,55 621,15	618,85 620,45	762,56 764,42	763,40 765,26
601,20 602,74	601,20 602,74	601,20 602,74	600,50 602,04	600,46 602,00	600,46 602,00	796,92 798,88	796,92 798,88
833,95 836,10	833,45 835,60	834,05 836,20	832,10 834,25	832,10 834,25	830,05 832,20	1.100,15 1.102,85	1.103,15 1.105,85
1.335,30 1.338,72	1.335,30 1.338,72	1.335,30 1.338,72	1.335,30 1.338,72	1.335,30 1.338,72	1.028,12 1.030,76	1.362,78 1.366,12	1.356,14 1.359,48
873,56 875,80	875,76 878,00	875,76 878,00	875,76 878,00	875,76 878,00	875,76 878,00	1.161,81 1.164,65	1.160,12 1.162,96
86,53 86,75	86,53 86,75	86,53 86,75	86,53 86,75	86,53 86,75	86,53 86,75	114,72 115,00	114,72 115,00
994,55 997,10	994,55 997,10	993,25 995,80	989,35 991,90	989,35 991,90	991,75 994,30	1.319,27 1.322,51	1.316,16 1.319,40
1.191,00 1.194,06	1.192,84 1.195,90	1.192,84 1.195,90	1.194,50 1.197,56	1.194,50 1.197,56	1.194,50 1.197,56	1.583,60 1.587,48	1.583,60 1.587,48
596,40 598,00	596,40 598,00	596,40 598,00	596,40 598,00	596,40 598,00	596,40 598,00	790,70 792,64	790,70 792,64
1.079,10 1.081,86	1.079,10 1.081,86	1.074,54 1.077,30	1.072,86 1.075,62	1.073,94 1.076,70	1.072,84 1.075,60	1.429,40 1.432,90	1.427,60 1.431,10
6,88 6,90	6,88 6,90	6,88 6,90	6,88 6,90	6,90 6,92	6,90 6,92	9,13 9,15	9,12 9,14
166,18 166,60	166,18 166,60	166,18 166,60	166,18 166,60	166,18 166,60	166,18 166,60	220,23 220,77	220,60 221,14
71,60 71,80	71,60 71,80	71,60 71,80	71,60 71,80	71,60 71,80	71,60 71,80	81,33 81,53	81,80 82,00
99,86 100,14	99,86 100,14	99,86 100,14	99,86 100,14	99,86 100,14	99,86 100,14	99,86 100,14	99,86 100,14
120,25 120,55	120,25 120,55	120,25 120,55	120,25 120,55	120,25 120,55	120,25 120,55	136,63 136,97	136,63 136,97

12. tafla. Seðlavelta, meðalseðlavelta og seðlavelta að frádregnum seðlasjóði banka og ríkissjóðs.

Í millj. kr.	1966			1967		
	Seðla- velta í mánaðar- lok	Seðlavelta að frádr. seðlasjóði banka og ríkissjóðs í mánaðarlok	Meðal- seðla- velta í hverjum mánuði	Seðla- velta í mánaðar- lok	Seðlavelta að frádr. seðlasjóði banka og ríkissjóðs í mánaðarlok	Meðal- seðla- velta í hverjum mánuði
Janúar	946,4	893,1	976,1	1.001,2	929,3	1.046,3
Febrúar	908,9	859,9	928,2	958,6	881,5	986,3
Marz	909,7	860,7	907,4	984,5	919,5	976,2
Apríl	984,2	934,7	971,3	1.012,1	940,3	999,3
Mái	994,1	930,5	990,9	1.007,6	927,8	1.020,1
Júní	1.036,1	971,3	1.021,0	1.062,6	996,8	1.039,1
Júlí	1.068,7	1.010,5	1.071,1	1.056,2	967,5	1.072,9
Ágúst	1.013,7	952,3	1.031,3	1.016,3	935,3	1.047,6
September	1.078,8	1.026,8	1.048,5	1.014,1	952,2	1.026,4
Október	1.045,6	988,2	1.062,6	996,5	907,9	1.018,2
Nóvember	1.024,1	967,7	1.034,1	988,0	912,8	1.001,1
Desember	1.084,4	1.038,7	1.128,3	1.035,0	968,1	1.083,4

13. tafla. Skipting seðlamagnsins á seðlastærðir í árslok.

Seðlastærð	1963		1964		1965		1966		1967	
	m. kr.	%	m. kr.	%	m. kr.	%	m. kr.	%	m. kr.	%
1000 kr.	455,5	69,6	577,2	74,4	808,5	79,4	870,5	80,3	815,1	78,8
500 —	54,7	8,4	36,9	4,8	11,7	1,1	7,6	0,7	6,4	0,6
100 —	105,5	16,1	120,7	15,5	153,8	15,1	159,6	14,7	164,1	15,8
50 —	1,2	0,2	1,1	0,1	1,1	0,1	1,1	0,1	1,0	0,1
25 —	18,1	2,8	19,5	2,5	21,1	2,1	22,6	2,1	24,5	2,4
10 —	14,3	2,2	15,7	2,0	16,0	1,6	17,0	1,6	17,4	1,7
5 —	5,1	0,7	5,4	0,7	5,6	0,6	6,0	0,5	6,5	0,6
Samtals	654,4	100,0	776,5	100,0	1.017,8	100,0	1.084,4	100,0	1.035,0	100,0

